

KAKAS MÁRTON

POLITIKAI

KÖLTEMÉNYEI.

KIADTA

JÓKAI MÓR.

PEST,

EMICH GUSZTÁV SAJÁTJA.

1862.

KÁKAS MÁRTON
POLITIKAI
KÖLTEMÉNYEI.

KIADTA
JÓKAI MÓR.

PEST,
EMICH GUSTÁV SAJÁTJA.
1862.

Pest, 1861. Emich Gusztáv, magyar akadémiai nyomdász.

Ima.

1861 kezdetén.

Tiszta fehér a föld, rónát, hegyet eltakar a hó ;
Mint egy tiszta fehér lap, melyen semmi betű nincs,
Úgy terül e hon most, Te előtted, mennyei Biró!
Még a négy folyam is betakarva e charta biancán:
Hogy még az se legyen, a mi rubrikákra szakassza.
... Óh Uram: ítélet minden szavad! áld, vagy elátkoz;
Vagy fölemel, vagy elejt; örökit, vagy örökre kipusztít.
Nem perelénk véled; csak imádtunk; — nem tagadánk
meg, —

Hogyha gonosz sorssal meglátogatád fejeinket,
Csókoltuk vessződ, a midőn még sajga ütésed.
Fűrtünk, nélkülözénk, tanulánk megválni reménytől.
Voltunk népek közt legutolsók. És fejeinket
Porba aláztuk meg. Békében élni tanultunk.
Elfeledénk mindent, a mi fájt, a mi bánta szivünkig. . .
Egyet nem feledénk el csak: hogy e hont mi szeretjük!
S hogyha kihullt könnyünk: az a fájó honszerelem volt.
— Bűnünk volt-e e könny, vagy erényünk? azt Te ítél el!

. . . . Tiszta fehér lapként áll hóval-fedte határunk,
Most született évnek még nincs története írva.
Óh te hatalmas Kéz! a ki népeket úgy letörültél
A földről, mint elfeledett írást; s a ki újra beírtad
A lesimult táblát; ah írd föl e lapra csak egy szót,
Egy áhitott szót, mely mindent ad, mit imánk kért,
Mely egy ígében: jutalom — s bűnért kegyelem-szó.
„A magyar eztán lesz!” A jéglap elolvad e szótul!
És kivirágzik a föld; elzárt szivek is tavaszodnak;
Átmelegíti e szó a sirok fenekén aluvót is.
Mert a szülőföldet az is áldja, kit a hideg hant fed. . . .
Mennyei kéz! e szót írd e hófedte mezőre.

Pro és contra.

„Ah, újra élünk hát és újra védjük
 Erős hazánknak szentelt jogait!
 Im újra leng felénk a tépett zászló
 És fényköréből ránk lobogva int.

Mint éjt a nappal, — meggyászolt esztendőt
 Örömszajtól zengő év úgy követ.
 El a sötét ruhával! Szébb lesz annál
 Piros zsinórzat és piros főveg!

Boldog halott, ki még a földön éri
 Föltámadása fényes hajnalát.
 A megholt nemzet újra él, s mi benne
 Dicsők leszünk, miként egykor valánk!“

„Az Istenért, öcsém uram, mi ez?
 Was ist los? Unde veniunt?
 Mit tréfálozik! Majd agyonijeszt.
 Per amorem, az eszébe mi jut?
 Nem látja, hogy a partner ultimót mond?“

S nekem nyolcz tarokk van a kezemben
 S most nem merek kontrázni i j e d t e m b e n.
 Az ilyen tréfával engem mit ront?
 Magam v e n n é m; de nálam négy király van,
 S előre látom, hogy mind meg nem járhat.“

„Egyet aligha el nem fognak — Gaétában.“

„No, csak nekem békét kell hagyni azzal.
 Tudja már, hogy én nem szeretem a zajt.
 Nekem nincsen egyéb politikám,
 Mint — ha friss a s e r s jól szelel pipám;
 Ha éjszaka nyugodtan aluszom,
 S reggel helyén van kávé, papucsom;
 Házamban h á r o m k ö n s t á b l e r lakik:
 Még kraváll sem jöhet az ablakig.
 Azért hát jobb lesz, ha engem nem üldöz
 Az ilyen i z é k k e l, — mint ez a — köntös.“

„Ez a nyolczszáz negyvennyolcz jelmeze,
 A szabad alkotmányé!“

„Van esze?”

Ki a szabadság után kiabál,
 Rendesen a börtönbe az talál.
 Én mindig voltam és vagyok s z a b a d;
 Váltóm sincs, a miért b e c s u k j a n a k:

Rajtam nem is volt semmi l á n c z soha,
Csak ó r a l á n c z ; — s azt nem adom oda “

„S ha áldozatra kérné-a haza ?“

„Akkor ezt letenném — o d a h a z a . —
Kérésre nem, parancsszóra adok :
Adókönyvbe, vámon, harminczadon.
A billetedouxra is stemplit teszek ;
Kontribuálok, ha szivart veszek :
Illuminálok, ha megrendelik,
S hagyom a gyertyát égni reggelig ;
De e szót : „áldozat“ nem ismerem,
Azt sem tudom róla, mi fán terem ?“

„S ha mégis kérném, hogy ez ívre itt. . . “

„Nem, én alá nem irandok semmit.
Majd, hogy még aztán elővegyenek
S mint roszérzelműt megbüntessenek !
— Mi az ? Fáklyás-zenére vagy szoborra ?
Megint szükölködő horvátokra ?
(Csak híres ember meg ne halna nálunk,
Mert annak mingyárt szobrot kell csinálnunk.)
Vagy — é h e n h o l t t u d ó s k o l d u l m e g i n t ?
Ha nyerem a partiet, jut egy forint.“

,Nem koldus ez, hanem követelő!
 Ki most ez egyszer támad itt elő;
 Ki kölcsön adta egykor jobbkezeit,
 A ki honunk javáért vérezék,
 S ki most csatákban ontott véreért
 Nem kér dicsőséget, csupán — kenyért.
 A b é n a h o n v é d e k n e k s z ó l e z i v !

„Csitt! meg ne hallják! hogy beszélhet így?
 Oh boldog Isten, még mi indul meg?
 Hisz ez Nyitra vármegyén is tul megy!
 Ez Nógrádnál is nógrádabb beszéd!
 Így „palamet publice“ szerteszét!
 (Félve körültekint) Nincs itten egy izé? Csak meg ne látnák,
 Itten van tíz forint. — Álljon hátrább.
 Az ívre csak azt írja be: N. N.
 Én nem szoktam ilyesmit a nevemben.
 Hisz, tudja, úgy magamban és titokban
 Én is nagy hazafi lenni szoktam,
 Még a kardomat is előveszem,
 A mikor nem láthat emberi szem;
 Sőt dugva a fiókom fenekén
 Én nálam is meg van ám az a kép.“

„Miféle kép?“ „(Súgva) A Garibaldió.“
 „Micsoda? Nem hallottam jól: kié?“

„(Még halkabban) A Garibaldi képe.“ — „Micsoda?“
 „(Leghalkabban) A Garibaldié?“ „(Felkiáltva) Ezer csoda!
 A Garibaldié!“ — „(Ijedten) Ne mondja ki!
 Beszélt-e itten arról valaki?
 Egyébiránt, — hiszen egyébiránt
 Én csak azért tartom e taliánt,
 A mért tartják mások szent Flóriánt:
 Hogy tűzveszélyben házam meg ne égjen.“

„A nemes elővigyázat éljen!
 Már most csak épen az volna hátra,
 Hogy bátyám is tegyen szert ily kabátra
 S csapjon fel honvédnek a kezembe.“

„Mit? — Ezzel a hassal? van eszembe!“
 „És mégis úgy van: csak ne értse félre;
 S ne nézzen az ajtóra oly félve.

Mind véde a hazának, a ki védi
 El nem avuló szentelt jogait.
 A zászló, melyen címerünk kitűzve,

Mindenkinek egyként lobogva int.
 Ki szóval küzd tanácsok asztalánál,
 Ki tollal harczol eszmét fejteget,
 Ki pénzzel áldoz, vagy munkában fárad,
 S a ki imával vívja az eget,

Mind honvéd az; méltó e büszke névre!
Az Isten adja: győzzön így, vagy úgy.
Kezet ide! Egy végső gondolatban,
Isten látja; — mind honvédők vagyunk.

A király jobbkeze.

Legenda.

Eltűnt a király jobbkeze !
Eltűnt, eltűnt, elrejtőzött !
Az a nemzetáldó jobbkez,
Az a kéz, mely ellenséget
Földre verni oly erős volt,
Mint hazáját boldogítani.
Az a kéz, mely oktatásban
Fáradatlan, — esküvésben
Oly szilárd, — törvénykezésben
Oly igaz, oly tiszta volt.
Az a kéz, mely nemzetének
Két hazát tudott szerezni —
Egyet itt lenni, mást az égben.
A királynak jobb keze
Nincs sehol, nem lelhetik meg

László király koporsóján
Emelgetik a kőfedélt

Országnagyok, bölcs férfiak.
 De nem bírják fölemelni.
 Százan-százan hozzáfognak,
 Százan-százan kifáradnak,
 A kő még sem mozdul el.
 Sír a nép s imádkozással
 Jó segíteni bűvös munkát,
 Hős leventék kardjaikkal
 A követ feszengetik.
 Kard törik ; szél hord imát el,
 Egyik sem segít a terhen.
 A kő csak nem mozdul el.

Szól az érsek, a hazának
 Ősz fejü bölcs hitvezére :
 „Mind hiába a törekvés !
 Föl nem nyilik a koporsó,
 Kő nem mozdul el helyéből,
 Nem segít kard és erőszak,
 Nem segít imádkozás sem,
 Sem halandó ember-ész itt.
 Égi terh ül e kövön ! —
 A mig a királyi jobb kéz
 Nem kerül meg, — a kóporsó
 Nem nyilik fel : zárva lesz !

Mert ez Isten műve itt,
S Isten ellen vajh ki küzd ? !“

Bölcs férfiak, országnagyok
Emelgetik a kőfedélt,
De nem bírják fölemelni.
Százan-százan hozzáfognak
Százan-százan kifáradnak,
A kő még sem mozdul el.
Hős leventék kardjaikkal
A követ feszengetik.
Kardnak, észnek éle tompul,
Egyik sem segít a terhen,
A kő még sem mozdul el.
Nagy nehéz kő! oly súlyos
Mint egy veszteség emléke!

Mind hiába a törekvés!
Föl nem nyílik a koporsó,
Kő nem mozdul el helyéből,
Nem segít kard és erőszak.
Nem segít imádkozás sem.
Sem halandó ember-ész itt,
Égi terh ül a kövön.
A mig a királynak jobbja,
Az a nemzetáldó jobb kéz,

Az a kéz, mely ellenséget
Földreverní oly erős volt,
Mint hazáját boldogítani.
Az a kéz, mely nemzetének
Két országot alkotott,
Egyet itt lenn, mást az égben ;
El nem múló két országot
Mig az a kéz nem kerül meg,
Addig munkán nincsen áldás.

* * *

A mint a királyi jobbot
Orvok, a kik rejtve tarták,
Átadák ; — megnyílt a kő is.

A monacói herceg.

„Adjuk tudtára mindeneknek
 A kiket a dolog illet,
 Hogy országunkat eladtuk
 Jó készpénzért, a hogy illett.
 Trallillalárom!
 Most a vásáron
 Elkelt a hercegség jó áron.

Császár jól szokott fizetni
 Ezüstben, nem banknótában.
 Négy millió frank volt az ár,
 Az mind az angol banknál van.
 Trallillalárom!

A földfélét beszámíták
 Három millióba circa,
 A negyediket megéri
 A jámbor nép és a birka.
 Trallillalárom!

Rosz példákat látok. Némely
 Gazdatársam hogy kiesik
 Birtokából — és még ingyen ;
 Jobb eladni, míg veszik.

Trallillalárom !

Eleinte a jó embert
 Kérdezzetik : „quanti costo ?“
 Utoljára elkergetik,
 És akkor „se pénz, se posztó.“

Trallillalárom !

Némely gazda a juhait
 Egész a bőréig nyirja,
 Másik meg a véréből él
 S küldözgeti vágóhidra.

Trallillalárom !

Én az ingerkedő népet
 Nem tartogatom kalitban ;
 Minden concessio helyett
 Azt tettem vele, — beittam !

Trallillalárom !

Most a vásáron
 Elkelt a herczegség jó áron !

A bécsi doctorum collegium consultatioja,
egy betegnek képzelt egészséges ember fölött.

1-ső doctor, 'Kurandus, allopatha.

Quandoquidem, — meine Herren, — tiens !
Az előttünk itt fekvő patiens
Szenved igen nagy felhevülésben,
Congestiók a májban és lépben.
Nem digerál — (státus-adósságot)
Sőt kihányja mind az orvosságot,
Mit más beteg szívesen bevenne,
Még a Reichsrath sem marad meg benne.
Az pedig a legjobb opiatum
Ily betegnek, jam fuit probatum.
Az obstructio is erős nála,
Rég, hogy adót épen nem solvála.
A helyett hevesen gesticulál,
Ha ágyba fektetjük, megint feláll;
Összetépi a legjobb receptet,
S mixturákat fejeinkhez reptet.

Mindez a nagy vérbőségtől támad
 Ajánlom hát csálhatlan curámat;
 Ime itt egy uj mód i érvágó,
 Az én találmányom, nem is drága;
 Emitt pedig wohlbewährt köppölyöl
 A miket applicálni készülök.
 Fogadom, hogy ezen szerek által
 Az én betegemet kikuráltam.
 S ha elfoly vagy tizenhat font vére,
 Megint elcsendesül egy pár évre.

2-ik doctor, Pifffig, homoeopatha.

Hochvenerabile collegium!
 Nec non valde doctum consilium.
 Ecce saepe perditum filium
 Marodum Kaiserlich-regium.
 Hogy ennek a decoctum már nem kell,
 Tapasztalánk saját szemeinkkel;
 Kezdjünk hát kellemesebb gyógymódot,
 Hagyjuk el a mercurt és a jódot.
 Arra jó a homeopathia,
 Hogy ezt könnyebben beveheti a
 Gyógylevestől undorodó Lázár,
 S ha nem rontja, nem növeli lázát.
 E pilulák neve concessio,
 Nem kell félni, csak egy quadrillio

Részecskéje van benn a méregnek,
 A mitől minálunk úgy remegnek.
 Ezt be lehet neki adni bátran,
 S ha neki nem, nekünk meg nem árthat.

3-ik doctor, Fuchtigus, hydropatha.

Hideg umschlag, ez legyen az első.
 Országgyűlés, alsó tábla, felső.
 Paragraphus vollbad, patens-zuhany,
 Ha ez a beteg fejére zuhan,
 Hozzá nedves vezérczikk Leibbindni,
 Ez őt mingyárt nyugalomra inti.
 Mindent rendbe hoz majd a természet,
 Már ugymint a román, horvát és szerb.
 A vér saját maga is reagál;
 A materia peccans kiüti magát
 S előbb-utóbb előjön a crisis,
 Csak türelem kell és hypocrisis.

4-ik doctor, Buffellus, hungerdoctor.

Nixnutz! Csak az éhség kúrál bizton,
 Tetszik látni, mennyire meghízta?
 A patient ki kell éheztetni,
 Egy zsemlyét kap és azontul semmit.
 Hausarrest, izzasztás, vámrendszer,
 Bécsből nem kap kölcsönt, az leend szer,

A mit applikálunk a parasztnál,
Ha neki nem, a doktornak használ.

5-ik doktor, Zuckersüssius, magnetiseur.

Nur Sachte! Hadd szóljak meine Herren.
En magnetizálók. Az én tervem
Szépen czirógatni a beteget,
A mig mágnesálomba sülyedett
Akkor aztán doktora szavára
Majd úgy felel, a hogy az kívánja.
Nem azt látja, a mit szokott ébren;
Mindenre igent mond, ha én kérdem.
S s o m n a m b u l álmában egy szavamra
Még Bécsbe is fölmege a Reichsrathba.

Dr. Zangus, fogorvos.

Csekély a baj! minek ez a nagy zaj?
Hol a fogóm? elkészülök azzal.
Két gonosz fog, ha ezt kiránthattam:
Minden bajnak vége lesz legottan.
Betesünk neki két hamis fogat,
Mikkel kellemesen mosolyoghat;
S miknek még azon előnyük marad,
Hogy azokkal nem rág és nem harap.

Honvédjelszók

országgyűlési követek számára.

Nemzetem gárdája! Nagy csatába indulsz,
 Hol egy szívet lelket vár tőled az ország.
 Vállat vállnak vetve, szívek egymás mellé:
 Az első vezérszó ez lesz: „**Sorakozzál!**“

Ha csába ígéret, vagy ijesztető hang,
 S kérkedő hatalom vívja majd a csatát,
 Fényes hivatallal, pénzzel lövöldöznek,
 Akkor ez legyen a te vezényszavad: „**állj!**“

Ha csalfa álorczás sunnyog bizalmadért,
 Ki ajkán hazát hord s imád aranyborjút,
 Vagy, ki előre hajt s maga hátul marad,
 Annak „**jobbra át!**“-ot csinálj s háttal fordulj.

A hol szabad elvek törnek lándzsát bátran
 Szükkeblű és mindig hátratató párttal,
 Mikor kétség támad, hol az igaz ösvény?
 Akkor „**BALRA nézz!**“ és azt véd, mit ez pártol.

Hogyha konkolyhintő olcsó népszerűség
Véres szájjal biztat, hogy testvéridet verd;
Dicstelen csatába ne kövesd a zászlót
Tanulj tünni, várni, és „lábhoz a fegyvert!”

De hol nemzetednek nagysága forog fenn;
Tudd, hogy e nagy kincsnek te vagy felkent őre.
S ha nagy az ellenség, és a veszély súlyos,
Ne hátrálj! De „szuronyt szegezz és előre!”

Visszaemlékezés.

Ad notam : „Hát a nénéd él-e még ?
 Hát a foga ép-e még ?
 Rád-e, rád-e, rád-e, rád,
 Rád-e vicсорítja még ?

Könnybe lábbad két szemem,
 Hogyha azt elképzelem
 Hogy mi voltál hajdanában?
 Óh a boldogabb világban,
 A midőn még minden gála
 Egy fekete frakkbul álla.
 Abban herczeget, ministert,
 Gazdag nábobot, filistert
 Udvarolni lehete,
 Hogyha vala fekete ;
 Álltál olyan magas becsben
 Mind Párizsban, Bécsben, Pesten
 S most lehulltál, mint a makk
 Szegény frakk !

A ki passe-par-tout valál
 Ha paradé volt, vagy bál,
 A ki magad képviselted
 Egész széles világszerte
 A szép civil uniformot,
 Ki nem rettegtél reformot.
 A kivel hiába küzde
 Hogyha támadt közbe-közbe
 Quekker, géhrokk, blúz és spenczer;
 Téged viselt a fórtenczer.
 S most a zsidó a Kóhlmarkon
 Hogy ha megkap, nyakonmarkol
 S a hátulsó szegre rak:
 Szegény frakk.

Kiben világ minden nyelve
 Egy szóval volt képviselve;
 A ki mindig csak békítél,
 Soha össze nem vesztél.
 Kiben csupán komplementet,
 De affrontot senki nem tett.
 Hisz te nem vagy az oka
 Hogy egymás közt azok a
 Diplomata Bolognában
 Összevesztek bolondjában

S mit benned kifőzött Zürich,
Azt megint keresztül szűrik;
Mégis te vagy a bűnbak,
Szegény frakk.

Mindig voltál neutralis
Mégis számkivetett Párizs.
Te semmi rosztat se mondtál,
Nem is voltál ultramontán,
Mégis a Tűjleriákból
Csupa plezántériából
Szépen kitették a szűrőd
Szegény méltatlanul tűrőt.
Degradálva, diffamálva,
Zsibvásárba delegálva
Te szenvedsz meg, szegény mártír,
S már ezután kellner, márkir
Fog nálunk viselni csak
Szegény frakk.

A karácsonyfa.

No csak szépen kis fiaim!
 Készen van a K a r á c s o n y f a,
 Rajta lógg a sok ajándék:
 Rá van írva, melyik kié?
 Nem kell rajta összeveszni;
 Nem kell ágoskodni érte.
 Feldöntitek! Várjatok még.
 Ez még mind csak nézni való;
 Majd a táti mind kiosztja.
 Rivás ne legyen belőle! —

Gyere szépen kis V i c t o r k á m.
 Nesze neked egy pár süveg:
 Te jó voltál, megszolgáltad;
 Szót fogadtál a papának;
 Jó bizonyítványt is kaptál
 G a l i b á d y professortól. —
 Mi kéne még? Ah, az ottan?
 A harmadik arany kalap?

No majd az examen után
A tied lesz, addig hallgass. —

Látjátok, ti többi fiúk
Polonika, Rumánika,
Szerviánka, Montenegri;
Titeket sem felejtélek:
Van itt „játék,” puska, szablya,
Ágyu, sip, dob és trómbita,
Czifra gálya, ni milyen szép!
No csak össze nem kell törni!
Megkapja, ki vár sorára. —

Ez meg itten a tied lesz
Pannonka, — te türelmetlen!
Vigyázz, a többit meg ne sértsd,
Azért hogy te erősebb vagy;
Testvérkédet el ne taszítsd.
Még ha ők taszigálnak is,
Nézd el nékik, hisz azok még
Fiatalok; te már nagy vagy.
Inkább hagyd rád kapaszkodni
Ha maguktól el nem érik. —

Te is kapsz szép ajándékot:
Szép zsinóros mentét, dolmányt,

Kapsz szép zászlót, furcsaságot ;
 Hajdut, pandurt, szolgabírást ;
 S más efféle cifra „sifit.“
 (El ne ejtsd, mert cukorbul van.)
 Aztán megnézd, mit eszel meg !
 Némelyik csak nézni való.
 Legyen eszed, hogy meg ne fald,
 Mert kilel a hideg s meghalsz.

No már mostan „énekelni !“
 Valami „szép kegyes“ nótát,
 Valami istenes dolgot ;
 Azután összeállhattok
 Szépen kezét kézbe fogva,
 S járhatjátok, tudjátok már :
 Azt a kedves mulatságot
 És nevettető játékot :
 „Benn a bárány, kinn a farkas !“

Magyar madarak Párizsban.

Mint tudva van, egy hazánkfia három megszelídített tűzokot vitt ajándékba a francia császárnak, ki mind az ajándékozót, mind az ajándékot igen szívesen fogadá; hazánkfiát Luxembourgi palotájában megvendégelé, vele szívesen beszélgetett, s azonkívül, hogy utiköltségeit viselé, egy nagy értékű melltűvel ajándékozta meg. A tűzokok most a Jardin des Plantes állatgyűjteményében vannak. Ezekről szól a nóta.

Szerencsés madarak ! Be jó dolgotok van

Abba' a Párisba'

Császárnak kertében, császárné kezéből

Rizsszemeken hívva.

Vendégszerető nép édes csemegéit

Jó szóval tetézi ;

Maga a császár is megáll előttetek

S gyönyörködve nézi

— Magyarok madarait. . . .

Vagytok becsületben ; — tudományos urak

Eljárnak hozzátok ;

Arczképeiteket életleirással

Hozzák az ujságok ;

Fényes diplomáták nézik a mappákon:
 Hol van Magyarország?
 Nagy veszedelemmel végre rátalálnak, —
 A honnan elhozták
 — Magyarok madarait. . .

Beszélnek hozzátok: kíváncsian várják:
 Milyen hangotok van?
 — Puszták madarai kalitkába zárva
 Beszélni nem szoktak. —
 Tuzok szava kevés; akkor is szomorú,
 Csak a fület sérti;
 Idegen országban minek mondanák azt?
 Hol senki sem érti
 — Magyarok madarait. . . .

Ha értenék ezt a szomorú egy hangot,
 Azt értenék abból:
 „Fényes idegen nép! jó kedvű dalt ne várj
 Honát vesztett rabtól
 Van nekünk szép hazánk, mely a délibábnak
 Tündértavát issza;
 Boldog francia úr, nyisd meg a kalitkát
 S bocsásd oda vissza
 —Magyarok madarait! . . .

„Uram, engedelmeskedem.“

(Ballada a régi ős lovagkorból.)

Édes szolgám, jó vitézem,
 Kelj fel, hagyd el az ágyadat ;
 Se kezed, se főd ne fájjon ;
 Szüntesd meg a betegséged,
 S vedd kezedbe azt a kardot ;
 Mert nagy dolog lesz bizva rád. —
 „Uram, engedelmeskedem.“

Hagyd otthon a gazdaságod :
 Teheneid hadd tengjenek ;
 A földed hadd legyen parlag,
 Szőlőd hadd verje fel a gaz ;
 Mert az idén nem búza fő t,
 Hanem más fejeket aratsz. —
 „Uram, engedelmeskedem.“

Végy magadhoz ezer vitézt ;
 Szerezz nekik puskát, kardot ;

Szerezz nekik piros dolmányt; —
 (Nem látják meg, ha vérük foly.)
 Eredj velük a tengerre,
 Mikor sötét van, és vihar. —
 Uram, engedelmeskedem.“

Van egy sziget, hol a hegy is
 Tüzet lövell; de még rontóbb
 Tüzet okád ágyutorok. —
 Ha a vizből megmenekvél,
 Rohanj ez irtó tűz közé,
 Én kedvemért, édes szolgám. —
 „Uram, engedelmeskedem.“

Harmincz ellen jut egy főre :
 Szép csatád lesz; egyre harmincz!
 Tégy csodákat, verd meg őket;
 Öld meg, üzd el, tedd fogolylyá;
 Ágyuvédte sáncz ormára
 Tüzd ki aztán ezt a zászlót. —
 „Uram, engedelmeskedem.“

És ha győzni nem találnál;
 Tán ha ellened leverne,
 Vagy ha tengerárba vesznél:
 Megsiratlak jó vitézem; —

S me g t a g a d l a k ; — a világ majd
 Rablónak nevez s kigúnyol. —
 „Uram, engedelmeskedem.“

* * *

Édes szolgám, jó vitézem,
 Megkerültél, visszajöttél;
 Teljesítél m i n d e n t ; — t ö b b e t ;
 Úgy repültél, mint egy fényes
 Álomlátás, diadalról
 Diadalra. Mostan állj me g !
 „Uram, engedelmeskedem.“

Im szereztél két országot,
 Győztes harczedzette serget,
 Tenger hőseit: hajókat,
 Szerzél erdőt a b a b é r b ó l ! !
 S egy nevet, a mely n e h é z l e t t
 A v i l á g n a k . . . Tégyle mindent. —
 „Uram, engedelmeskedem.“

Tégyle mindent lábaimhoz ;
 A hatalmat és a kincset,
 Czímet, és vezéri pálczát,
 Homlokodrul a babérod,
 És kezedbül hősi kardod,

És szivednek büszke elvét. —
... „Uram, engedelmeskedem.“

S menj magányos szigetedbe :
Szánts, kapálj, alkudj' a földdel ;
Gyógyítasd karodban a csúzt,
S csendesen légy, meg ne szólalj ;
Mert szavadtól a világ már
Rég, hogy nem tud jól aludni. — —
... „Uram, engedelmeskedem.“

Iskolába járj kis fiam.

Iskolába járj kis fiam. . .
 Tanuld az igaz hitvallást:
 Tanuld meg, hogy Isten nevét
 Soha hiába föl ne vedd,
 Mert a kik azt cselekedték,
 Azokat Isten elhagyá.
 Iskolába járj kis fiam.

Iskolába járj kis fiam
 Tanuld a philosophiát,
 Tanuld meg, hogy a más kárát
 Úgy hívják, hogy „a priori;“
 De ha magunkén tanulunk,
 Ez az „a posteriori.“
 Iskolába járj kis fiam.

Iskolába járj kis fiam,
 Tanuld szépen az ethicát,
 Tanuld meg, hogy e világon
 Egy lat napfényes igazság

Többet nyom és több kincset ér,
Mint ezer mázsa hatalom.
Iskolába járj kis fiam.

Iskolába járj kis fiam. . .
Tanuld az arithmetiát:
Tanuld meg, hogy ha kettőből
Hármat kivonsz: ott marad egy.
És azt úgy híják, hogy „minus“
Es abból „plus“ soha sem lesz.
Iskolába járj kis fiam.

Iskolába járj kis fiam,
Tanuld meg a históriát.
Hősök, bölcsek, koronás fők
Története oly érdekes.
Teljes tele tanusággal.
Hogy nőttek meg, hogy multak el?
Iskolába járj kis fiam.

Iskolába járj kis fiam,
Tanuld meg a dynamicat;
Tanuld meg, hogy a ki nehéz
Követ hajít az égre fel:
Akármilyen magasra megy,
Fejére az meg visszahull.
Iskolába járj kis fiam.

Iskolába járj kis fiam,
 Tanuld meg a chemiából:
 Arannyá csak a vas válik
 S a földműves verejtéke.
 Macskaezüstből nemes ércz
 S kutyából szalonna — nem lesz.
 Iskolába járj kis fiam.

Iskolába járj kis fiam
 Agriculturát is tanulj.
 Tanuld meg, hogy ki rossz magot
 Vet, az gonosz kalászt arat.
 S ki jó gazda, a jó lovat
 Zabbal tartja, nem ostonnal.
 Iskolába járj kis fiam.

Iskolába járj kis fiam,
 Tanulj mindent össze-vissza ;
 Mert nincsen olyan tudomány
 A minek hasznát ne vennéd
 S meg ne bánnád úr korodban
 Hogy ha jól meg nem tanultad
 Iskolába járj kis fiam.

Dionysius Siculus.

Mikor még ez a szó „tyrann“
 Czím volt, nem gúnynevezet,
 (Vajh a czimet, vagy hordóját
 Viselni e nehezebb?)
 Sicilia Dyoniza
 Volt, kin e cím rajt veszett.

Meg is szolgálta emberül,
 Nem viselé hiába;
 Nem maradt egy boldog ember
 Egész Siciliába'
 Minden bátor ellene volt,
 S hiva csak, a ki gyáva.

Pedig nevelője Plato
 Volt, a bölcsek veleje.
 Az tanítá, mit tegyen, hogy
 Népje meglegyen vele.
 Mi a jó? azt végrehajtsa,
 Mi a rossz? azt ne tegye.

Meg is tanult mindent tőle,
Csakhogy mind visszafelé.

Kikerülte a mi jó volt,
S a rosszat kiszemelé.

Mig a corollariumot
Ő is aztán meglelé.

Először a nép üzte el
És a népszerű Dion.

Hogy meg ismét visszakerült
Elveré Timoleon.

(Mily fatalis c a d e n t i a
Az a gonosz . . . o l e o n !)

Innen Corynthba menekült
S ott sok évet éle még.

Gyermekeknek tanitgató
Tudományok elemét.

Alfabétet, kébeszt tanúlt
Tőle a kis nemzedék.

Azt mondja róla Cicero,
Hogy mint iskola-mester

Classisának kis térhelyen

Tyrann lenni nem restelt,
S ha országot nem sújthatott,
Tehát gyermekeket vert.

No, hát ha verte is őket,
De tanultak legalább,
Ragadt rájuk Dyonizról
Holmi tudós szarkaláb.
— — Csak u t ó d i nem tanultak
Tőle semmit. (Lásd alább.)

A 4-dik §.

Hát én ki vagyok ? Mit ? Micsoda ? Hee ? —
 Impertinens ujságíró fajzat !
 Azon veszem észre, hogy — ı inini !
 Micsoda förtelmes csunya zajt csap !

Ezer olló s vöröskréta-mennykő !
 Hát én rám már senki nem is gondol ?
 Azt hiszitek, hogy az üstökötök
 Már végkép kimaradt a markomból ?

Szörnyű, borzasztó esetek ezek !
 A parókám szála is mind feláll.
 Ez a tintavesztegető nemzet
 Szanaszét egyszerre hogy declamál.

Még a miniszterről is mer szólni —
 Elmondja róla, hogy így meg így volt :
 Firtatja, hogy hát ez, meg hát amaz ?
 Miért cselekedte azt, hogy megholt ?

Mennyi volt a pénz a ládájában ?
 Hányan voltak nála az aktziák ?
 Mit beszélnek felőle az utcán ?
 Ipát, napát, vejét kinek híják ?

Még azt is kibeszélik felőle,
 Hogy a gyomrában miket találtak ?
 Azt is utána mondják, hogy ő volt
 Ki a lapbélyeget feltalálta.

Hah, vakmerők, hah csendháborgatók !
 Hát nincs már többé semmi szemérem ?
 Azt hiszitek, hogy a gallérotok
 Én már talán többé el sem érem ?

Én vagyok az erős boszuálló !
 Rettentő negyedik paragrafus !
 Mikor a nevemet hallod, ember,
 Megfordulj, elbujj ! jobbra balra fuss !

Meg van írva bennem világosan :
 A ki ilyen urat bánt, megjárja !
 Azokról csak jót szabad mondani.
 Punktum, szedtevedte sok bety

Egy bomlott fali óráról.

Valami keréknek tán el kellett törni
 Abban a furfangos régi óraműben,
 Mit világna k hínak; hiszen úgy kezd járni,
 Mintha tengelyéből mind ki volna dülve;
 Nem tart rendes időt; ü t, mikor nem várják,
 Egy-egy óra alatt egy századot siet;
 Csuffá teszi a szép időkiszámítást,
 S jámbor alvó embert álmából felijeszt.

Pedig hiszen olyan jól meg volt csinálva.
 Egyik kerék foga a másikba szolgált,
 Perczinga, — vexáló, — parancsra ütő gép
 Még a bölcs kakukk is értette a dolgát.
 Mind jól összetartá őket egy közös láncz,
 S inditák mozgásra rá akasztott terhek —
 A kakukk kakukkolt, a verkli zenézett,
 S azt a nótát fujta, a mit belé vertek.

S ni, mit csinál mostan az ármányos gépe!
 Hogyan neki lódult, hogy üt nyakra-főre!

Mentül jobban siet az ember gátolni,
 Ez még annál jobban igyekszik előre.
 Hiába viszik a mutatóját hátra:
 Az még éjfél mutat, s az óra hajnalt üt,
 A kakukk megnémult, s a megbódult verkli
 Azt a nótát kezdi: „héj, nem az a nap süt!”

Valjon mi érhetette? Mi tágult meg benne?
 Tán a láncz szakadt el? vagy a rúgó feszül?
 Tán a kerekei koptatták el egymást,
 Vagy tán a pondus az, mi nagyon nehezül?
 Mi kellene neki, hogy rendesen járjon:
 Talán gyöngébb rúgó, vagy erősebb póráz?
 Vagy tán az a baja, hogy nagyon is kenték? . .
 — Én bizony nem tudom; nem vagyok én órási!

Adjon Isten, fogadj Isten.

Adjon Isten, fogadj Isten !
 Buna szinetátye!
 Havasok közt, rónasíkról
 Köszöntetünk frátye !
 Dicső Hunyad idejében
 Kinek hősi vére
 Egy patakban a mienkkel
 Folyt a hon földére.
 Eltemetett harag szavát
 Többet ég ne hallja ;
 Zeu sze lu fericceszka !
 Isten nyugosztalja.

Adjon Isten, fogadj Isten !
 Pán Boh dáj, prijátel.
 A ki magyar rokonodat
 Soha sem hagyád el.
 Kinek anyánk kényeréből
 Jutott csak a barnább,

Mégis ha szűrödet kérné
 Azt is rátakarnád.
 Nem lesz itt mostoha rokon
 Lesz rá idő, meglásd !
 Nyech wász Boh dõbre pozsená !
 — Kendnek híjuk egymást !

Adjon Isten, fogadj Isten !
 Bogj dobro dáo prijáte ;
 Soha se szálljon le közénk
 A kárörvendõ Áte.
 Pogány ellen kardja egykor
 Rajtunk annyi sebet vert.
 Eltemetett hõsök csontja
 A közös sír meg nem mondja :
 Melyik magyar, melyik szerb ?
 Az élõkben nem volna-e
 Mint ki meghalt, annyi jó ?
 Nyújtsunk kezét köszöntésre
 Hõs testvérnép, — zshivio !

Adjon Isten, fogadj Isten
 Juda vándor népe !
 Ne szomszéd légy, de hazafi
 E hon kebelébe.

Légy gazdag és imádj Istent
 Akármilyen nyelven,
 De szivednek fenekében
 Magyar érzés verjen.
 Itt épüljön fel számodra
 Vesztett Jeruzsálem!
 A zsidónak is, ha magyar
 Szívből mondjuk „schólem!“

Hát te bruder, német bruder
 Régi polgártársunk.
 Száz meg száz esztendő óta
 Ki osztod lakásunk,
 A ki fogadott anyádat
 Tiszteletben tartod.
 Boldog felvirulásaért
 Viselsz terhet, — kardot. —
 Ki osztottál a magyarral
 Búban, jó kedvében,
 Németül beszélő magyar
 „Du sollst auch leben!“

Börzefájdalmak.

Tekintetes tudós doktor urak !
 Nagyságos orvosi fakultász !
 Egy beteg ember áll előttetek,
 Egy nyavalyában megfakult váz.
 Beteg vagyok, mindenféle bajom.
 Itt fáj, ott fáj, mindenfelé fáj.
 Uram, doktor úr, ne mosolyogj
 Nem képzelődöm én, ne tréfálj.

Au vé, au vé, au váj !
 Itt fáj, ott fáj, jaj de fáj !

Először is a száraz betegség
 Hanem ez már régi bajom ;
 Azután a gyomrom tájékában
 Adósság daganatja nyom.
 A legkisebb szél is mingyárt megárt
 S kész a rheumaticus fluxus.

Minden időváltozásra ott kinn
Szakgatja lábaim a — cursus.

Au vé, au vé, au váj !

Itt fáj, ott fáj, jaj de fáj !

Szédelgés van a papirosomban,
Az akcziáimat nem érzem ;
Az orrom egyre nő ; — hová nő ?
És a mellett még folyvást vérzem.
Az aranyerem ugyan már múlik,
De egyúttal az ezüsterem is.
Mit használ, ha Kaliforniában
Már akármennyi terem is.

Én abból — au vé, au váj,

Ugy se lá . . . au vé, jaj de fáj.

Mit használ, ha egy nap jobban vagyok ?
Másnap már utolér a panique.
Mihelyt terhet emelni akarok,
A derekam megroppanik.
A váltólázam cseppet sem múlik,
Egymást ért a sok crísisem.
A zsebem gyomra is elromolt
Nem marad meg benne semmi sem.

Au vé, au vé, au váj !

Itt fáj, ott fáj, jaj de fáj !

Próbáltak már sokszor kurálgatni.

Csókolom kegyes kezeiket,

Itattak velem az allopathák

Mindenféle drága holmiket.

A Kreditanstalt flastromától

Most is sebes az oldalam.

A bankbizottmány sodavízzel

Hüssítgetett minduntalan.

Köszönöm, au vé, au vāj,

Hogy a gu — au vé, jaj de fāj!

A sok ujságíró nekem esett —

Köppölyt raktak rám ott, a hol fajt.

Baunsc heidoztak, gőzfürdőbe vittek,

Ki fogat huzott, ki meg trépanált.

Volt a ki azt mondta, igyam vizet.

(Mintha nem nyelnék, mikor úszom.)

Egy diaetát mondott, más meg azt, hogy

Kezdjük legelőbb a münctfuszson.

Au vé, au vé, au vāj!

Itt fāj, ott fāj, jaj de fāj!

Egyik a Hungerkúrra utala;

Más békés izzadást ajánlt,

A harmadik távirda-sodronyt

Használt a galván-gép gyanánt.

Kuráltak Hahnemann nyomán is
Homoeopathice ezüsttel.

Utóbb sympatheticus uton,

Ráolvasással és sok füsttel.

Mind az ő — au vé, au váj!

Bár csak, — itt is fáj, jaj de fáj!

Instálom alássan doktor urak,

Csináljanak velem valamit.

Csak a lábaimat hozzák helyre,

Hogy tudjak egy kicsit szaladni.

Tartsanak felettem valami Con —

— Silium — gressust vagy — ferentiát.

Csak — fusiót ne, mert az van elég,

S verjék meg előbb a — kadentziát.

Au vé, au vé, au váj!

Itt fáj, ott fáj, mindenütt fáj!

Szikár úr.

Szikár úrról azt beszéli a hír,
 Hogy ő nem egy, de két ember.
 Az egyik egy jámbor, szelid kalmár,
 Ki sipkát föltenni sem mer.
 A másik egy tudós, mélybelátó
 Statusférfi, híresszónok,
 A kinek beszédjei után
 Azt mondja mindenki: „óh Gott!”
 Én nem tudom, igaz-e?

Egyik árul kartont, zsebkendőket,
 Egész nap nem tesz egyebet;
 Kelmét dicsér, s a jámbor vevővel
 Megalkuszik, hogy ha lehet.
 A másik az ország dolgát végzi,
 Miniszterben keres hibát.
 Alkotmányt szab, nem enged, nem alkszik,
 Senkivel sem cserél pipát.
 Én nem tudom, igaz-e?

Az egyikkel nem sok köze vagyon,
 A szegény újságíróknak,
 Lapjaikat nem használja másra,
 Csupán pamut-takarónak.
 A másik rettentő maecénásunk,
 Szól sajtóról, censuráról,
 Mintha csak valami lapszerkesztő
 Beszélne ki a szájából.

Én nem tudom, igaz-e?

Az az egyik nagyon derék ember,
 Igaz rőffel, igaz mértékkel mér.
 Senkinek kárt világért se tenne
 Sem a rőfön, sem a kelmén.
 Az a másik, mikor épen ott van
 A hol árulni nem szabad:
 Csak úgy könnyen fosztogat meg régi
 Kincseiktől országokat.

Én nem tudom, igaz-e?

Az egyik nagy tiszteletben tartja
 A többségnek ohajtását;
 Olyan portékát tart a boltjában,
 Mit a majoritás vásál.
 A másik azt tartja, mi rég nem kel,
 Divatból kiment kelméket;

Kopottat, szinehagyottat
S kérdezi: „kinek kell még ez?”
Én nem tudom, igaz-e?

Mert Szikár úr, mikor otthon vagyon,
Saját jó fejével gondol
S józan szemmel nézi a világot
A díszes kartonos boltból.
De odakünn, a hol a systemát
Vágja szörnyen, mint a bikkfát,
Ott szerepét olvassa írásból,
Mit egy ujságíró diktált!
Én nem tudom, igaz-e?

Nagy a hideg.

Nagy a hideg mindenfelé;
 Panaszkodnak az emberek:
 Régen értünk, — negyvennyolczban
 Ilyen hosszú kemény telet. —
 No, hanem azután a nyár
 Volt annyival is melegebb.

Egy némelyik diplomata
 Még a kályhánál is fázik.
 Szövetsége hűléséről
 Panaszkodik egyik-másik;
 Harmadik, hogy melegedjék,
 Tüzet gyujtogat és lázit.

Zajlik folyam és emberszív,
 Jég és kormányzat elakad;
 Jégcsap fagy a bajuszokra
 S a szájakra — a r a n y l a k a t;
 A bizalom zöld bimbója
 Elfagy, alighogy kifakadt.

A hévmérő kényesője
 A zéruson mind alább száll;
 Még alább a börze-papir:
 Zérus mutat — üres tárczát;
 Bankár urak üzérlete
 Reszket széltől, mint a nádszál.

Muszka szél fúj s hozzá angol
 Köd lepi el az utczákat:
 Nem hogy jövendő „holnapot,”
 De mai napot se látok;
 No most könnyü jégre vinni
 Napol'jonnak a világot.

Alig várjuk már a tavaszt:
 Nem fagyott-e ki a vetés?
 Akkor nem lesz olyan hideg,
 Akkor nem lesz olyan setét. —
 Vigasztalja meg jó nyárral
 Isten a magyar nemzetét!

Szegény Abd-el-Káder.

Soká harczolt a hős, belefáradt végre;
 Előbb lova dült ki, aztán reménysége.
 Legyőzte az ellen és elvitte fogva,
 Kard és becsületszó ott maradt zálogba.
 Szegény Abd-el-Káder!

Kínos kegyelemből nehéz láncz helyébe
 Adott vitéz-szavát verték a kezére.
 „Távol hazába mégy, és soha ezentúl —
 Legyen béke vagy harcz, kezed kardhoz nem nyúl.”
 Szegény Abd-el-Káder!

Damascus kertiben rózsaszüret helyett
 Nem azt szüretelnek, hanem emberfejet.
 Reszketve fut a frank égő háza alól,
 Régi kint boszúlni itt van az alkalom,
 Szegény Abd-el-Káder!

Frank uram, vendég vagy, menekülj házamba,
Kardom hüvelyében, bízhatol szavamba.
Küszöbömön belül a vendég nem vész el:
Kardomat lekötéd — védlek puszta kézzel!
Szegény Abd-el-Káder!

A hol a citromfa virít.

Ismered-e azt a hazát,
A hol a citromfa virít ?

— — — Negyvenen valának éppen
A kiket kieresztének.
Mennyien lehettek akkor
A midőn e sírba zárták ?
Arról hallgat minden írás.
Ottan éltek külön sírban,
És ki tudná, mennyi évig ?
Ők maguk sem, mert a nappal
Sírjaikba nem süttött le.
Csak egy hosszú, hosszú éj volt,
Melybe ifjan belementek
És kijöttek őszén, aggon. . .
Ismered-e azt a hazát,
A hol a citromfa virít ?

Ifjan mentek, őszen jöttek ;
 Szenvedének mondhatatlant !
 A sötétség szörnyü titka,
 A mit emberképzelet
 El nem ér, mit a pokolnak
 Szörnye súg csak oly közelből,
 Megtöré, megroncsolá
 Alkatuk, — fehérre festé
 A haját, — megtompítá
 Isten képmását, a lelket !
 És mi volt, mit vétkezének ? .
 Senki, senki sem felel rá.
 Ismered-e azt a hazát,
 A hol a czitromfa virít ?

Mit vétettek ? Ah ki tudná ?
 Van közöttük, a ki hangos
 Átkozódva szól az éghez,
 Meztelen sebét mutatva,
 Van ki sir, ki térdre rogy.
 Van ki nem bír járni többé,
 És kinek szemét a napfény
 Mint a villám elvakítja.
 Ámde egy van, a ki nem szól,
 A ki nem sir és nem érez.

Mert a földalatti éjben
Elfelejté a beszédet;
Megvakult és megbolondult!
Csak merően néz a napba
S szörnyen zárt ajakkal hallgat,
Kint, gyönyört nem érező. . .
Ez volt, ki legtöbbet monda!
— — — Ismered-e azt a hazát,
A hol a citromfa virít?

Garibaldi gazdálkodik.

Elfoglalt már egy országot javában,
 Volt' serge, vára, volt hajóhada.
 Helyébe hordták a pénzt, s az kelle sok :
 A hadsereg harczolt, nem várhata.
 Kenyér még hagyján, az nem sürgetős most ;
 Ehült oroszlán a legjobb vadász.
 De kell a pénz golyóra, porra inkább.
 Sok vért pazarl, ki szuronynyal csatáz.

A sok csatában, — volt egyetlen kabátja
 Gyapotból, vállrózsa- s csillagtalan.
 Tetézte hírrel és — golyólyukakkal
 E köntöst mindent újabb harczkaland.
 Utóbb egy égő gránát oldalából
 Egy jó tenyérnyit is kiperzsele.
 Már most a fényes diplomatiánál
 Hogyan jelenjen majd meg így vele ?

Felzúdulának erre jó baráti :
Hogy már ez mégis nem szép, nem helyes.
Lyukas kabátja legyen a vezérnek !
Vegyen magára mást, ezt vesse le.
Csináltasson magának szépet, újat
Arany zsinórral, a hogy más visel
S ha majd biborra tesz szert nem sokára :
Ajándékozza akkor ezt is el.

„Jó volna, ha volna pénzem, mond a hős,
De birtokom nincs ; — lopni nem tudok ; —
Az sem veszi be a természetem, hogy
Ingyen fogadjak el ajándokot.
Zsoldom csak négy forint, egy új kabátra
Ebből mai világban nem telik.“
Befoldatá tehát a régit újra
S így foltosan tovább is viseli.

Szekéren ment, gyalog jött.

Modern ballada.

Hogy ez a ló? Mi az ára?
 Kérj érte egy királyságot,
 Vagy egy miniszteri tárczát,
 Egy országot, egy milliót,
 Megígérem (már azután
 Hogy megadjam, az én gondom.)
 De birnom kell a lovadat,
 Mert ennél szebb paripára
 A mióta a világot
 Lóvá teszik, senki sem ült.

Hallod uram: ez a szép ló
 Nem eladó, kivált néked!
 Messinai patrioták
 Küldék tőlem annak, a ki
 Vitézek közt legvitézebb:
 A pártütők (téged ütők)
 Veres blúzos vezérének.

Ha kell a ló, vedd meg attól.
 Lesz itt v á s á r , ide hozza,
 Olcsón adják ott a lovat,
 Az embert is ráadásul.
 Ott megkapod, csak meg ne bánd.

Utána szól a futónak
 B o s c o vezér nagy mérgében :

Hej zshivány te ! mondd meg otthon
 Annak a másik zshiványnak,
 Hogyha élém mer kerülni
 Elfogom lovastul együtt,
 Magam ülök a lovára.
 Gyalog, hátrakötött kézzel
 Hajtom be őt magam előtt
 Messinának városába,
 Patrioták láttán végig,
 Hogy a szemük kiég belé.
 Esküszöm rá, olyan igaz,
 Mint hogy a druszám boszorkány !
 S éles kardot, késeket nyél
 S aranyat tölt üres zsákból !

Hirül vitte a lovász ezt.
 Másnapon megütközének. —

Vitézek közt legvitézebb
 Elhozá a drága nyergest.
 S ott eladta a csatában
 Tizennyolcz fontos golyóért.
 Ráadásul öt-hat apróbb
 Galacsint is adtak még rá.
 Mert e furcsa lóvásárban
 Ilyen pénzekkel fizetnek.

„Hát uram, Bosco druszája!
 Itt vagyok ; de nincs lovam már. —
 Van neked : hát szállj le róla,
 Én ülök fel a tiedre ;
 És te méggy gyalog előttem
 Messinának városába,
 Zászlós utczán végtül végig.
 Én pedig hátul kísérlek
 Saját jámbor paripádon.
 Máskor jó uram, tanuld meg
 Ilyen bolond lóvásárba
 Ne jőjj lovat venni többé,
 Mert itt még az ember is rúg ;
 S ha egyik vesz, másik megvesz.”

A Montemolinok.

Álló csillag az adott szó,
Égről le nem hullhat.
Gyémánt a szó, a mely soha
Tűzben meg nem olvad.
Oltár alá letett szentség,
Melyhez nyúlni vétek ;
Ég szakadna a fejére
Ki azt sértené meg.

Hanem a mi adott szavunk, az egészen más valami ;
Mi nekünk azt szabad szépen kiforgatni, beforgatni.
Mert mi monseigneurök vagyunk !

Katonának parolája
Egy az életével ;
Hogy azt elfeledje, senki
Nem is tehetné fel.
Kereskedőt az adott szó
Lekötözve tartja ;

Esküjének minden ember
Becsületes rabja.

Hanem azt meg kell jegyezni, hogy a mi becsületszavunk
Csak olyan kis tréfa beszéd, a mit vissza is vonhatunk,
Mert mi monseigneurök vagyunk !

Tartsa meg az ígérét
Paraszt, jobbágy, közrend,
A polgárság, a csőcselék,
S más afféle jött-ment.
Tiszt és nemes hadd haljon meg
Egy kimondott szóért,
Szószegés és pallos között
Válassza a hóhért.

Hanem mikor mi mondjuk azt: én hitemre fogadom,
Előre tudja mindenki, hogy arra mit se adjon ;
Mert mi monseigneurök vagyunk.

A tengeri kígyó.

Megint mutatja már magát
A tengeri kígyó!
Hej pedig de gonosz csoda,
Azt sem tudni, hogy jön oda
A tengeri kígyó?

Ólaszország tengerein
Grassál ez a kígyó;
Velence alatt is járt már,
Ott ijeszgetett a gátnál
A tengeri kígyó.

Lóttek is rá, de nem halt meg
A tengeri kígyó.
Olyan hosszú volt a farka,
Jó hogy ki nem jött a partra
A tengeri kígyó.

Fürdeni sem mernek, ha jön
A tengeri kígyó.
Hej biz arra vigyázni kell,
Mert az aztán mindent elnyel,
Az a csunya kígyó !

Bucsuszó.

Isten hozzád, te elmúlt rossz időkor!
 Örökre tűnj el, többé el ne jöjj;
 Fű nője be, — ha nőhet még nyomodban,
 Hogy egy utókor azt se lelje föl.
 Halottja légy e népnek, oly halottja
 Kinek örömkönny hull sírja felett,
 Melyre mindenki ejte egy göröngyöt,
 S melyet aztán mindenki elfelejt.
 Ki légy törölve régi rossz idő;
 Sötét nap, nyugtalan éj — adieu!

Isten hozzátok, a kik válni mentek,
 Ütenyre járó formák gépei;
 Tíz év alatt avulttá lett ujitás;
 Halálon innen sírok rémei.
 Meg sem tanult és már is elfeledt szó,
 Megolvasatlan tűzrehányt papir,

Mely égett volna szégyenében is tán,
Ha a sötét betűkben volna pír.

Ki légy törölve régi rossz idő;
Sok hasztalan tett firka — adieu!

Isten hozzád! (Keresztyén szó e mondás!)
Mindkét uradhoz hűtelen cseléd.
Amazt hizelgés — ezt marással rontva,
Kinek véres veritékét nyeléd.

Ki a gyomot vetéd s a jó magot ki-
Irtád, azt mondva fennyen: kultiválsz!
Nem volt a földben konkoly; és kitisztul
Az is, mi van, midőn örökre válsz.

Ki légy törölve régi rossz idő;
Bérencz hazug, hizelgő — adieu!

Elhallgatott szó, sokszor eltörült sor,
Létedről tégy tanút az ég előtt!
Rabgondolat, szokjál el lánczaidtól,
S lehelld az édes szabad levegőt!
Nincs itt az éjjel, nincsen itt az álom.
Sötét felhő megy, tiszta ég derül.
A félvilágnak néz most rád, magyar nép,
Kérdő szeme. . . Felelj meg emberül.

Feledve légyen a múlt rossz idő.
Szájkosár — ember ajkán — adieu!

Igen sok magyar úr emlékkönyvébe.

Ültem rakott asztalodnál,
Borod igen jó vala ;
Hogy p i n c z é d legjobb rendben van :
Meggyőződtem általa.

Utaztam a szekereden,
Megnéztem az a k l o d a t ;
Gyönyörű szép a ménesed,
Van sok telivér lovad.

Dohányod jó, — p i p a t a r t ó d
Valóságos múzeum ;
Az ember nem is sejtene
Ennyi műkincset falun.

Feleséged, leá l y a i d
Z o n g o r á z n a k gyönyörűn,
F e g y v e r t á r a d kincseinek
Az ember szíve örül.

Ekéd, szántóvető géped
A korral szépen halad,
Minden sportsman kifogásán
Túl van kopód, agarad.

Angolkerted, üvegházad
Növényzete ezernyi;
— De könyvtárt az egész háznál
Nem bírtam felfedezni.

Az egész világ egy kadencziára megy.

Syriában nagy bajt csinál most a Drúz,
 Montenegro azt feleli rá, hogy „Spúz!”
 Ha még soká bosnyák basa rájáht nyúz,
 Muszka neki majd különös „nótát” húz.
 Siciliát felzavarta veres blúz;
 Rosz a példa, pedig közel van Abrúz.
 Nyughatatlan kezd lenni a gézengúz;
 A nápolyi tréfa dolog, c'est ne qu'unde rouse.
 Lamm Móricz úr kezét-lábát gyötri csúz,
 Napoleon billiárdozik a kúz;
 Ezért most a diplomatzi nagy konfúz,
 Ó Anglia zúgolódik és órrt dúz,
 Bundestágnak ez ijeszgető krampúz.
 A ki utóbb, ha megbomlik, mindent zúz,
 — Valjon ki lesz a játékban a makktúz?

Mind hiába!

Mind hiába, mind hiába!
 Hiába vetik a konkolyt:
 Nincsen rajta többé áldás;
 Nem úgy van ma, régen hogy volt.
 Magyar, horvát, szerb és oláh
 Nem fújja a régi nótát;
 Nem játsza el többé senki
 Itt a drúz t és maronitát.
 Éljen minden testvér-nemzet!

Mind hiába, mind hiába!
 Titkon szított boszu-szikra
 Nem gyújt többé; a testvérek
 Ráismernek rokonikra.
 Ha többet nem, de egy szent szót
 Megtanultak egymás nyelven.
 Hogyan mondják e szót: „éljen!”
 (Ez most a legszentebb jelvény)
 Éljen minden testvér-nemzet!

Mind hiába, mind hiába!
 Derék tanító az élet.
 „Ki összetart, együtt megél,
 Egyenként vész, ki elszéled.“
 Megfogadtuk a tanítást
 S nem felejtjük soha többé;
 Így leszünk majd, egymást védve,
 Egymást értve erősebbé.
 Éljen minden testvér-nemzet!

Mind hiába, mind hiába!
 Hazug hírek denevéri:
 Megégetett zászlóinkról...
 Minden ember jól isméri,
 Kik dalolják ezt a nótát?
 De már azért meg nem érjük
 Itt a drúzt és maronitát...
 Zsivio és szetreászke!

Közyelemény.

Van egy igen hatalmas úr
 A kinek birodalma
 Ha kimérnék, mind az egész
 Continensnél több volna.
 Mert ez nem csak vizen, földön,
 De még az égben is bir,
 Pedig nem védi hatalmát
 Semmi ágyú, semmi sbirr.
 Ezt a nagy hatalmas urat
 Igen jól ismerem én.
 Nála szolgálok még most is ;
 A neve „Közyelemény.“

Hol lakik e hatalmas úr ?
 Megmondom, hol nem lakik ?
 Igy majd azután könnyebben
 Rátalálhat valaki.

Hol nagy méltóságu urak
 Zöld asztalnál beszélnek,
 Saját úri eszméiket
 Eregetve a szélnek.
 A hol minden kimondott szó
 Mázsanehez, vaskemény;
 Azért az csak ember szava,
 De nem a közvélemény.

A mit bérencz, tollu ficzkók
 Ráírnak a papírra:
 Mondva csinált vezérczikkek,
 Hirlapi irka-firka;
 A mit félénk hizelkedők
 Hazudozva besúgnak
 Rendszerezett ámitási
 Valami különcz klubbnak.
 A mi még a látónak is
 Hályogot hagy a szemén;
 Csukd be az ajtót előtte,
 Ez nem a közvélemény.

Egy gondolat, egy érzés,
 A mit kunyhó, palota
 Egyiránt vall magáénak:
 Kérdezd, magad menj oda.

S hogyha leltél olyan eszmét,
Melyben minden megegyez ;
Mely nem hajlik, nem változik,
Azt magadnak jegyezd meg.
Mert az rettenetes nagy úr :
Vagy kövesd, vagy félre térj !
Ez főlemel, vagy eltipor.
A neve közvélemény.

Könnyü nekik!

Könnyü nekik! —

Azoknak az angolok-nak!

A kik ott a parlamentben

Még magát a minisztert is

Lehúzzák a gypjuzsákról;

Kiknek ott van a Puncs, a Times:

Aztán Heenan és Tom Sayers!

Könnyü nekik! —

Azoknak a francziák-nak,

Kiknek ott van a nagy „gloire:“

Kiknek ott van harmincz színház

S abból a sok tantiémek!

Kiknek a nagy Bonaparte

Legion d'honneur-t osztogat.

Könnyü nekik! —

Azoknak az olaszok-nak,

Kiknek ott van körül-tenger:
 Egész világ küldi nekik,
 A mi szemnek szájnak való;
 A kiknek van veres blúzzok; —
 És más minden egyéb hozzá.

Könnyű nekik! —
 Azoknak a németek-nek,
 Kik született philosophok:
 Megszokták már bölcsek lenni;
 Kiknek vagyon Eundestágjuk;
 Kiknek vannak barbárjaik,
 A kiket civilisálnak.

Könnyű nekik! —
 Azoknak a törökök-nek,
 A kik már el vannak látva;
 Kiknek épenmaradását
 Sulyos traktatumok őrzik;
 Kiknek még akkor is muszáj
 Élni, ha egyszer meghaltak.

Könnyű nekik! —
 Azokn... a csizmadiák-nak,
 A kik megvarrják a csizmát,
 Kiverik a talpát szeggel,

Ráütik a nagy sarkantyut,
Kiteszik az auslagba :
És eladják drága pénzen.

De a szegény ujságíró !
Szegény magyar ujságíró,
A kinek a gypjuzsákján
Legfeljebb Hirsch et Comp. ülnek ;
A ki nem kap tantiémet,
Sem gloiret, sem érdemrendet ;
A kinek nincs veres blúzsa :
Vagy van, de csak nátha ellen,
S azt csak az ing alatt hordja ;
Ki nem doktor, sem philosoph,
Kinek bőrét a párizsi
Congressus nem biztosítá ;
Ki szinte varr csizmát, szépet,
De azt, a mit legszebben varrt,
Nem teheti az ablakba. . . .
Bézzeg nekünk !

Utcza szegletén ül a csonka hős.

Utcza szegletén ül a csonka hős, —
 Elmult dicsőség élő sirkeresztje;
 Kit a halál csak „félig“ birt megölni
 S az élet szépen koldulni ereszte. —
 Koldulni, hajh! ez most a harczy jelszó.
 — A lélek bár minden munkára készen —
 De elmaradt a jobbkar a csatában:
 (Minek a kéz, ha úgy sincs kard a kézben?)
 Ő végezté a munkát s most pihenne,
 Ha volna hol? ha volna min pihenni?
 Sokat veszítettek sokan: vihar volt!
 És néki nem maradt meg semmi, semmi.

Koldulni hát! Nem szégyen az minálunk;
 „Koldul“ a hon, művészet, tudományok;
 Koldulnak holt nagyok emlékszobrai,
 Ezeknek is közirgalom gazdájok. . . .

... Midőn az utfelen végig haladtok
 Utcza szegletén ül a csonka hős;
 Jószivűek, észre vegyétek őt
 S a koldussal osszátok meg falattok.

Utcza szegletén ül a csonka hős; —
 A büszke rongy, mit fegyver tépe hajdan,
 Zsinortalan; alig ismerné rá már:
 Sok mindenféle színű foltok rajta.
 Ki tudja már, hogy mind e folt helyén ott
 Haláltvivő golyó szakíta réset;
 S hol itt amott színét veszté az öltöny,
 Ott forró bonfivér hagyott pecsétet?
 E rongy, mely hordozóját rosszul védi
 Hideg szelek s „hideg nézés” fagyától;
 Csata k tüzében vála azzá; ott szakadt el,
 S ki hordja azt, e rongyok által „gyászol.”

Olvasni szép hírünk hőskölteményit,
 Mik fennmaradtak ama dicső korból;
 De a kezek, mik e regéket írták?
 — Egyik levágva, és a másik koldul.
 Nem koldusok ők! — vér-főlkentjei! ...
 ... Utcza szegletén ül a csonka hős.
 Fényes urak, észrevegyétek őt!
 S ne szégyenljétek őt — köszönteni.

Utcza szegletén ül a csonka hős, —
 Nem mondja bár, de fázik tán s ehetnék.
 Gazdag lehetne, hogyha néki mindazt
 Mivel tartoznak, egykor megfizetnék!
 Adósa mind ez ország, s ő olyan jó,
 Hogy vár vele, hisz boldogabb időkben; —
 De hogy ha e g y r e gondol, mégis akkor
 Önkénytelen a vér arczába szökken.
 A küzdés, szenvedés ingyenbe muljon!
 Kifolyt vérre büszke, nem kéri díját.
 De a dicsőség édes s szerteröppent
 Álma helyébe kárpótolást mi ad?

Egy zöld babér levél! Annak, ki adja,
 Csak egy levél; de kincs annak, ki szerzé!
 Boldog idők évei sem érik fel
 A dicsőségnek egyetlen egy perczét. . . .
 Utcza szegletén ül a csonka hős,
 Magyar nemzet! te lásd meg ottan őt;
 Nyomorban, dicstelen vár legjobb fiad:
 A kenyér mellé még k o s z o r ú t is adj.

Utcza szegletén ül a csonka hős; —
 Oly sápadt arcza! Égre néz szemével.
 Ki az, kit ott keres? Miért sohajt fel?
 Felhők közé tekintete mért téved?

„Nem fájnak nékem régi sebhelyek ; nem
A rossz idő, a hosszú nyomorúság.
Az, hogy szegényül élek s elfeledve,
Nem háborítana, nem tenne bússá. —
Sarló, Komárom, Vác és Isaszegnél
Annyin fekszenek jeltelen sirokban,
Kiknek még csak emléke sem maradt fenn,
Csak a szelektől elzilált poruk van. . . .
Mind boldog az, mert azt hívé, kimulva,
Hogy a honnak javára lesz eleste ;
Nem fáj nekem nyomor, seb, dicstelenség ;
De fáj csupán, hogy ők hiába estek !“
. . . . Utcza szegletén ül a csonka hős,
Magyarok Istene ! te lásd meg őt ;
Ki a csaták vészből elhozád
A csonka hősnek adj — szabad hazát !

Az 1848-iki kokárda.

Keblemre tűzlek ismét drága jelvény,
 Szivemnek rég alvó szerelmese.
 Ki a nagy éjben úgy tüntél elém föl,
 Miként egy álom, mint tündérmese.
 Virrad. Felébredénk. Im újra látlak:
 Jobb égnek három színű csillaga!
 Szivem dobogva lejt alattad ismét,
 S büszkébb reád, miként volt valaha.
 — Üdvözöllek nemzetiszín csillag!

Te benned egy a nemzet! Föltünésed
 Egész nemzetté tette a magyart;
 Czimer helyett vagy pórnak és nemesnek:
 Egymásra ismer rólad, s összetart.
 Szabaddá létét áldja benned a nép,
 S a főnemes — nemesített zálogát;
 Midőn testvérével hiven megosztá
 A honszerelmnek édes szent jogát.
 — Üdvözöllek nemzetiszín csillag!

Midőn a föld szabad d á l e t t, a lélek
 Maradhatott-e rabnak még tovább?
 A szellemet te oldozád fel egykor
 S a néma vágynak fölnyitád szavát. —
 A gondolat, a szó, a holt betűsor
 Életre kelt s teremte korszakot;
 S hol a sötétség és a fény csatáztak,
 Az eszmének hősei hordtak ott.
 — Üdvözöllek nemzetiszín csillag!

S ki a dicsőség elmúlt s eljövendő
 Fényét ragyogtad két h a z á n k r a l e,
 — E m l é k s í g é r e t k é p e — állsz előttünk,
 Szivárványcsillag, földön ég jele.
 Legyen sötét éj, vagy napfény körülünk,
 Balsors, erőszak bárhová taszít:
 Keblünkre tűzve légy és mond el annak,
 Hogy a hol állsz, ottan h e l y é n a s z í v!
 — Üdvözöllek nemzetiszín csillag!

Biztosított határok.

Azt mondja a roppant Németország
Nekünk kell Velence!
Országunknak déli határait
Hogy az védelmezze.

A francia azon mesterkedik
Hogy a Rhénust kapja,
Természetes régi határait
Igy biztosíthatja.

Az angolnak foga van Chinára
Ez védje határát,
Birodalma a tulsó szélével
Ha odáig ér át.

Nagy Chinának Tatárország felől
Szükséges a kőfal.
Nehogy még elszántsanak belőle,
Megkiméli avval.

Újvilági köztársaság szeme
Vetve Mexicóra ;
Mostani commassált birtokának
Ez legyen ovója.

Muszkaország határa nem biztos
Sztambul város nélkül.
Szüksége van rá „önvédelemre,“
Addig ki sem békül.

A portának, hogy határit védje,
Hejh, szüksége volna,
Mindazon sok vesztett földre, melyből
Állott birodalma.

A magyarnak egyre van szüksége,
Ez az ősi kardja.
Adják ide ; határait azzal
Majd épségben tartja !

Neutralitás.

Angol emlékkönyvbe.

Kigyulladt a város, ugyan lobog lángja;
 A tüzes sziporkát a szél szerte hánnya;
 Magas hegytetőről mi azt nézzük bátran —
 Idáig nem jöhet a tüzes zsarátnak.
 Perspectíva mindezt közel hozza szépen,
 Szemünk legeltetjük a nagyszerű-képen.
 Kárvallottak jajja itt nem alkalmatlan;
 Oltani nem megyünk, mivel ma szombat van.
 — Ezt nevezik nálunk neutralitásnak.

Hajótört menekvők vitorlátlan sajkán,
 Mi pedig árboczos hajón ülünk nyalkán.
 Fehér kendőikkel azok integetnek;
 Úgy látszik azonban, hogy tán idegenek?
 Nagyon hihető, hogy holnapig elvesznek,
 Kit az éh, kit a szomj, kit a hőség vesz meg.
 De rajtok segíteni nincs instructionkban:
 Értük nem mehetünk, mivel ma szombat van.
 — Ezt nevezik nálunk neutralitásnak.

Verekesznek ott künn, ugyan szépen vívnak,
 Nagy divatja van a tüzes galacsínnak.
 Pufog a sok ütleget; gazdátlan emberfő
 S fejnélküli gazda, — vérből álló férfiő ;
 Igazán mulatság innen a páholyból.
 „Egyik se hagyd magad! három a táncz! hogy volt?“
 Mi ugyan sajnáljuk őket mondhatatlan
 De el nem választjuk, mivel ma szombat van.
 — Ezt nevezik nálunk neutralitásnak.

Neutralis zászló kávét, cukrot megment,
 Ez a legdicsőbb az egész történetben :
 A verekedőknél szükség van lőporra,
 Nálunk nyitva a bolt, itt vehetnek sorba.
 Szolgálunk ágyúval, köszénnel, tanácscsal,
 Győztesnek viváttal ; — futónak kalácscsal.
 De a mi már egyszer nagyon folyamatban :
 Azt meg nem gátoljuk, akármilyen nap van.
 Mert nagyon bölcs dolog a neutralitás.

A fertálybankó.

Ad notam : „Uram ! büntesd meg a tornát,
Mért keserű ?“

Uram büntesd meg az ollót,
Ezt a hollót,
A ki engem eltépett !
Ne nézd : a bankó pusztító
Volt-e zsidó ?
Magyar, román, vagy német

Hosszában elrepsztenek !
(Mely bús ének !)
Aztán megint keresztben,
Mint valami elítéltet
Szétmetéltek.
Örök halálra estem.

A jelvényes Austriát,
(Égre kiált !)
Erőszakkal eltépték.

Eképen nem irgalmaztak
 A szép sasnak
 Az alsó részem végén.

Egyik részét az orczámnak
 És a számnak
 Holmi magyar tette el,
 Másik fél fej, fél korona
 Valahol a
 Szerbek zsebében fülel.

Harmadikat fél sasfejjel,
 (Kínom elnyel!)
 Tán egy román kapta meg?
 A negyedik horváté lett,
 Gyászos élet!
 Hogy leszek majd egy tömeg?

S ha széttépett porczikáim,
 Rongyocskáim
 Össze is ragasztanak:
 A nationalbank értem
 Ha jól értem,
 Többé egy garast sem ad.

Mit tegyek hát így elvetve,
Szétrepedve,
A kin mindenki tulad ?
A ki már otthon sem kellek
Hajh mi legyek ?
Tán szavazat-czédula ?

Diogenes és a szobrok.

Diogenes, a kit kutyabölcsnek
 Csúfolának tudós kollégái.
 Az igaz, hogy kutyamódra tudott
 Egész világ ellen allegálni.
 Ugatott, mart, mint a lánczról szakadt
 Kutya, és hált a puszta ég alatt.
 De egyet nem tanult a kutyától :
 Kezet nyalni s farkcsóválni hátul.

A mint hever künn a közkút mellett.
 S elhányt tökmagokat rág ebédre :
 Meglátja őt Dyoniz kegyencze
 S elegyedik vele ily beszédbe :
 „Lásd, ha jó szót adnál Dyoniznak
 Nen: kellene most tökmagon hiznod.“
 Felel a bölcs : „ha ennél tökmagot,
 Nem kén Dyoniznak jó szót adnod.“

Mégis egyszer rávették baráti
 (Hogy lehet ily „bolond“-nak barátja?)
 Hogy bizony már rongyos a csizmája
 S körös-körül lyukas a kabátja.
 Annyi az úr széles Athenásban,
 Hogy ha megkérné őket alássan
 A bizony nem lenne nehéz dolog.
 „Jól van, mond a bölcs ; megyek, koldulok.“

S ment és talált a vár kapujában
 Egy nagy urat ; — kőből volt faragva.
 Phidias, vagy nem tudom ki véste ?
 Fülepnek, vagy kinek volt a szobra.
 A bölcs megállt az előtt, levette
 Ócska sipkáját, kezét emelte,
 S mint vak koldús a sokadalomba'
 Szóla hozzá szörnyen rimánkodva :

„Óh uram, kegyelmes és nagyságos.
 A mivel az Istenek megáldtak !
 Pillants félre, nézd üres tarisznyám.
 Nem ettem ma, azt se tom, hol háljak ?
 Ha méltóztatnál valamit adni
 Adjon neked Zeüsz ezerannyit.“
 A szobor csak hallgatott és nézett.
 Szóra sem méltatva az egészet.

Diogenes ekkor alább kezdte :
 „Hiszen uram, nem kérek én semmit ;
 Ne adj nekem, ne nyúlj a zsebedbe.
 Van szállásom, van otthon mit enni.
 Inkább arra kérlek esedezve,
 Kérésem óh füleden ereszd be !
 Én tőlem még azokat is vedd el,
 Miket adtál, de mi nekem nem kell.

Vidd el tőlem odább büszke várad,
 Mitől reggel nem süthet rám a nap.
 Hogyha phalanxaidat nem látnám,
 Azzal sem lennék boldogtalanabb.
 Ezt a sok büszke archont és bölcsét,
 Híjába a pénzt rájuk ne költsed,
 Vedd el uram tőlem mindenestül,
 Én odadom szíves örömetül.

A szobor csak nem ad neki választ.
 Látják ezt a többi jó barátok.
 „Oh be nagy bolond vagy Diogenes,
 Hiszen ez itt kőszobor, nem látod ?“
 „Kő biz ez, de ép' azért instálom,
 Hogy azután nagyon ne csodáljam,
 Ha majd élő embert kérek szépen,
 S úgy indul meg, mint e szobor képe.

Megintés.

Debreczenben élt hajdan egy tanár
 Tudós, derék, okos férfi,
 A kihez tudós vitatkozásban
 Hozzá nem lehetett férni.
 Tenger alatt, föld sötét gyomrában,
 Csillagos éjben és odább
 Személy szerint ismert, mutogatott
 Minden állatot és csodát.
 Tudott mindent, a mi történt
 Noétól Periclesig;
 Csak arról nem tudott semmit,
 Hogy házánál mi esik?

Ezen derék tudós férfinak
 Volt egy fia, épen olyan
 Kitünő a korhelységben, miként
 Atyja a tudományokban.
 Iskolakerülő és csavargó,
 Ruharéz, pákosztos, betyár,

A tiszteletes tanárné asszony
 Alig győzött foltozni rá.
 De a tudós nem törődött
 Egy cseppet is felőle.
 Nem studium a rossz kölyök,
 Nem tanulhat belőle.

Egyszer épen a rossz ficzkó megint
 Betört valami ablakot;
 A tanár nem vette észre, pedig
 Épen az ő ablaka volt.
 A lapta tintájába esett
 Az hitte, meteor talán;
 Aztán letörlé a tintapettyet,
 Mely szétfecscsent az asztalán.
 Ezen egész incidensből
 Csupán annyit gondola,
 Hogy az ilyen hajításnak
 A neve: parabola.

De beront a tiszteletes asszony
 S elkezd lamentálni szörnyén,
 Hogy azt a sok rakoncátlanságot
 Mint lehet venni oly könnyen?
 „Kend nem gondol semmit a fiával,
 Milyen kárt csinált megint, né!

Ideje volna már egyszer kendtől,
Hogy a rossz fiút megintse.“
A tanár botot vett, kiment
S egyet olyat ütött rá:
Hogy a fiú menten elnyúlt
S lelkét rögtön kiadá.

Most már szelidebb időket élünk;
Nem intenek hasábfával,
Ha épen a szép tiszta papirost
Úgy ízéljük be tintával.
Hogy a tintamicsodák és pettyek
Talán haragot költenek:
Szelid civilizált szokás szerint
Most csak írásban intenek.
De azért most is megesik,
Hogy az ember rá elesik.
Azért tehát, drága kincs!
Professor úr, meg ne ints!

A király pohara.

Élt egyszer egy derék király, nem tudom, hol és mikor ?
 Nem igen marad fejemben név, helyiség, régi kor.
 Denique e jó királynak volt egy híres bolondja ;
 Kinek szabadalma volt, hogy az igazat kimondja.
 (Mert zárjel közt mondom, — a bölcs hasznosabbnak
 találja,

Hogy a mit a feje gondol, ki ne mondja a szája.)
 Hát egyszer e vitéz király nagy vendégséget adott :
 Ministerek, tábornagyok elülték a sok padot,
 Rendkeresztes, aranygyapjas, mindenféle rangbeli
 Egymás után következve, a ki hogy érdemeli.
 A státus szolgálatában egyik ősz, más kopasz lett,
 Valamennyi de kivétel nélkül hasat eresztett.
 Ott igen jól ettek, ittak ; kaczagtak a bolondon,
 Ingerelték, hogy még furcsább bolondságokat mondjon.
 Mert az ilyen nagy hóbortos csörgősipkás verselő
 A szükséges concoctiot igen segíti elő.
 „Mondj valami nagy bolondot, hogy mindenki nevéssen“
 — Kiált reá a kincstárnok (hatalmas úr!) kegyesen.

„Szolgállok nektek uraim, hanem igyunk rá előbb,
Engedd meg, hogy a poharat én tehessem fel eléd.”
Minden úr, kamrás, miniszter, főnökök, tábornagyok
Kaptak tőle új serleget, ki kisebbet, ki nagyot.
Nagyot kapott a tanácsos, kicsit a generalis;
Az utolsók közül jutott egyhez még a király is.
„Ide mostan azt a vedret! itt a borok királya;
A ki ebből egyet iszik, örökké ezt kívánja.
Tartsd poharad kincstárnok úr!” (öblös pohár, van
egy pint);
És aztán a többi sorba, színig töltögette mind.
A király csak várta nézte, hogy ő rá mikor kerül?
A jó urak nem vártak rá: pityizáltak emberül.
De mire a királyhoz ért, már sem több, sem kevesebb
Nem vala bor a vederben, mint épen vagy kilencz csepp.
„Héj te bolond; szól a király; hát nekem ennyi maradt?
Elfeledéd, hogy nekem is adtál ide poharat?”
„Kegyelmes úr, szól a bolond, ez nem az én adomám,
Udvarodnál tanított rá ez a sok úri komám.
Hogy tetszésed nem nyeré meg, azon nagyon örvendek,
Ezt nevezik országodban fin á n c z i a l i s r e n d n e k .
Előbb a ki hozzáférhet, megtölti a poharat,
És a z u t á n — te neked is jut belőle, — ha marad.”
Az urak nem nevettek rá, mert az élcz volt az övék;
Hogy a bolonddal mi történt? nem tudom, mert eljövék.

A bán futárja.

Horvát monda.

Huszonégy nap vitta K r u p p a várát
 Bosnyák basa, S á t á n O z m á n;
 Romladékká lett már minden bástya,
 Minden kapu aláásva,
 De félhold még sem ragyogott ormán.

B a k i c s M á t y á s, a bán hős várnagyja,
 Huszonötödik nap így szólt:
 „Szolgám F r a n k ó, Unna tulsó partján
 Áll hadával a kapitány:
 Ahoz édes szolgám gyorsan vigy szót.

H e r b e r t vitéz! Krajna kapitánya,
 Huszonnégy nap óta nézed
 Hogyan vijja török ezt a várat?
 — A szerencsét már ne várjad:
 — Van kardod és hétezer vitézed. . .“

Herbert vitéz — nem mozdult e szóra.

Szól Bakics huszonhatod nap:

Embereknél nincs segítség;

Poklerő ellen most segitség!

Te fogd pártját vérző bajnokodnak.

— Az ég sem hallgatott már szavára.

Huszonheted napra kelve,

Monda Bakics Frankó cselédjének:

„Halálunkra szól az ének;

Keserű poharunk be van telve.

Eredj szolgám, szököve ellenen át,

Keresd fel Erdődyt, a bánt.

Mondd el neki, hogy mi itt elvesztünk,

Híven hordozva keresztünk

A harcz huszonheted napján.

Ő vigyázzon drága életére;

Mert az ellenséges árnak

Melynek gátot eddig bástyánk tartott,

Ha mi elejtők a kardot,

Többé sehol ellene nem állnak.

— Többet nem szólt, — szolgáját elküldé

S a hogy előre kimondá:

Huszonhated napján az ostromnak
 Kruppa vára jó lett romnak ;
 Ő és társai lettek halottá.

— Frankó, a hű cseléd szökve indult ;
 De rossz sorsa jára véle :
 A bihácsi erdő körül
 Török portyázók kezére került
 Sátán Ozmánhoz úgy vitték élve.

Sátán Ozmán arcza fekete volt :
 Sokkal feketébb a lelke.
 Nem mosolygott soha, csak ha más sírt.
 Halálra kinzottak sohajtásin
 Pokoli örömét lelte.

„Te Erdődy bánnak van kutyája ;“
 — Így szólt Ozmán a cselédhez.
 „Koldús urad ; — egész országod rongy !
 Árvulj el és mindent kimondj :
 Ki tudja, mily magas rangra léphetsz !“

Felelt rá a szolga erős szívvel :
 „Én rám mind hiába törtök !
 Rongyos hazám rongyát el nem adom
 Nevem inkább eb maradjon,
 Mint az legyen, a mi tied : ördög !“

Sátán Ozmán monda a szolgának:

„Hisz te még nem is magyar vagy;
Horvát anyátul születél:
A magyar veled régi ellenfél,
Arra jó, hogy öljed, tépjed, marjad.“

Frankó vitéz monda: „igaz, anyánk
Nem szült bennünket testvérnek;
De az kent fel bennünket rokonná,
A ki fejünkre kiontá
Szent keresztségét a honfi vérnek.

Azért én uramat hűn szolgálom,
S mind halálig vele tartok;
Övé kezem, nyelvem, szemem, szivem,
Érte sír, szól és küzd hiven,
Bárha mingyárt ízekre tiportok!“

Sátán Ozmán harmadszor is szólott,
Most már szólott a b a k ó n a k :
„Fogd ez embert, bánj vele c s e n d e s e n ,
Hogy hírt rólunk ne vihessen,
Vágd ki nyelvét és vesd a hollónak.

A bakó tett, a hogy parancsolták. —
„Hogy urának ne írha s s o n

Betűró kezét vágd le tőből.“

(Arcza, mintha volna kőből)

„Bánj vele, hogy fájjon neki l a s s a n !“

S még hogy szive titkos dobbanása

Se mondja el azt, a mit tud :

Sírt áss neki, abba temesd élve :

Oda vigye magával a mélybe

A veszéllyel terhes titkot. . . .“

* * *

Erdődy bán alszik O b r e s z k ó n á l ,

Kivül a magyar táborban.

Éber őrszem nem hall semmi hangot ;

Csak a kósza szél barangol

S néha a kipányvázott mén horkan.

Erdődy bán álma nyughatatlan

Titkos, ismerős szó hívja :

„Én vagyok itt, F r a n k ó , hű cseléded,

Ki ez órában szól véled,

Csak nyelve és keze lába híjja.

Megcsonkítva, mélyen eltemetve

Csendes, néma halott lettem ;

De míg veszélyben forog az az ország
 Hűségemet hozzá s hozzád, —
 Jó a sír! — még abban sem felejttem.

Lóra bán! Az éj az ozmán napja :
 A míg nyugton alszol itten,
 Rajtad rombol Sátán Ozmán népe ;
 Menekülj. . . . Körül vagy véve. . . .
 Oltalmazzon — a ki él, — az Isten! . .

— Erdődy bán felszökött helyéből :
 „Talpra gyorsan, magyar, horvát!“
 — Sátán húszezer törökkel volt ott; . . .
 — Erdőd nem tűrt nevéen foltot,
 Szembeszállt. . . s szétverte, mint a polyvát!

Egy szabad helveta emlékkönyvébe.

Hejh, a mit már annyi idő óta
A szabad Schweicz fiainak
Idegen urak zsoldban fizettek
Azzal a sok fényes tallérpénzzel
Végig ki lehetne rakni
Az utat Berntől Nápolyig!

Hajh, ha az a sok piros vér,
Mit a szabad Schweicz fiai
Ilyen úrakért ontottak :
Együtt volna, megtöltene
Egy hosszú és mély csatornát .
Nápolytól Bern városáig.

Mese a cigányról.

Át kellett a Tiszán menni a cigánynak
 Rozzant lélekvesztőn ;
 Tisza pedig zajlott, partjait szakgatva
 Szörnyű hajmeresztőn.
 Úgy hányta a habot rajta észak szele,
 Mintha Garibaldi parancsolna vele.

Jég közé beszorult a cigány csónakja,
 Most mingyárt elmerül.
 Senki sem segíti, nem megy érte ; pedig
 Kiabál emberül.
 Nézik s nem kívánnak segélyére menni,
 Mintha „nagy hatalom“ volna valamennyi.

Hiába tördeli csáklyával a jeget,
 Megint csak új támad.
 Mintha volna a zaj dühös népfelkelés,
 Se vége, se száma.

A kormány-lapátot eltöré, eldobá ;
Mint egy vert tábornok, szöknék, csak vón' hová?

„Óh alattamvaló vizek ! kiált végre
Csak most eresszetek,
Hogy ha csónakomat el nem merítnétek,
Fogadnám ti nektek
Hogy szent Nepomuknak, száraz földre szállva
Olyan viaszgyertyát veszek mint egy s z á l f a.“

Könyörült a Tisza, nem lett hajótörés,
Partra jött a csónak.
Ottan állt a szent kép, no komé, most aztán
Ura légy a szónak.

„Jaj! drágalátos szent, így volt az alkuba’ :
Oly gyertyát ígértem, miként egy szál gyufa.“

Az ökölharcz.

Megtörtént hát, megesett hát!
 Az a döntő ütközet, mely
 Annyi szívet megelőző
 Rémülettel tölté el.
 Mely a pártok szenvedélyit
 Rég csigázva tartogatta,
 Mely nem engedé alunni
 Lord Russelt és Buchanant;
 Mely a börzét lázragályos
 Oscillatiókban tartá.
 Az ökölharcz master Heenan
 És mister Tom Sayers közt.
 Yankee a z, dollárimádó;
 E m e z sterlingben beszél:
 Old-Englandnek campionja. —
 Hetek óta nyugtalan már
 Min den szív a parlamentben,

A lord mayor nem találja
 Süvegét, pedig fején van.
 Sir Horsman és Dizraéli
 Belesülnek a beszédbe
 S tévedésből a baloldal
 A miniszterrel szavaz.
 Mert minden jó gentlemannek
 Azzal van a feje telve:
 Hogy mi lesz már? Mi fog esni?
 Mit hoz a közel jövőendő?
 Vigye ördög Európát!
 Mit nekünk a Savoyárdok?
 Mit nekünk Svájc? süssön sajtot!
 Mit a coálitio?
 Mi gondunk rá? Mindez humbug.
 Mit nekünk keleti kérdés?
 Nagyobb kérdés most ez annál,
 Melyik lesz tehát a győztes?
 Master Heenan? Mister Savyers?
 . . . És a sors felelt reá.
 Egy ügyes sztratégiával
 A policzia kijátszva.
 Szinkör rögtönözve gyorsan:
 Kétezzer személy, per harmincz
 Pengőjével. Szép bevétel!

A két hős már kinn a síkon
 Mind, egész a korczig, in
 Puris naturalibus.
 „Hogy vagy pajtás?” szól az egyik.
 „Jól. S te? Haudujudú?”
 S azzal nesze egy pofon!
 Nesze neked kettő másik!
 S ütik egymást, mint a répát.
 Borda roppan, fog kihull.
 Publikum tapsol és újráz:
 Történnek a fogadások
 Ezerekbe, százezrekbe,
 Melyik fél fog meggebedni?
 Melyik adja meg magát?
 Europa, ne hagyd magad!
 Amerika rajta, üssed!
 „Nesze gögös Europa,
 E csapástól jobb kezed tört!”
 Ámde Europa hőse
 Falkezével viasszajjt most
 S úgy találja a szemén vad
 Új világnak bajnokát,
 Hogy az megvakúl bele.
 Most vakon csap szerteszéjjel;
 S minthogy nem lát, neki baktat
 Az érdemes publikumnak

S hogy a harmincz forintjáért
Kapjon valami reálist :
Jobbra-balra, itt egy orrot,
Ott egy pár fogat tör össze,
Frakk reped, czilinder horpad ;
Publikum kapaszkodik fel,
Fel a falnak, ki hogy éri!
Míg a bölcс policzia
Közbe nem lép, s a feleknek
Diktál békepontokat.
Erre hurraht ordít minden,
S a két harczoló vitézt
Lepedőbe takargatva
A harcztérről elviszik.
Most aztán van nagy triumfus!
John Bull azzal kérkedik,
Hogy Jonathán viadorja
Elmehet már félszemével
A mig Bruder Jonathan
Átkiált az Óczeánon :
„Eltöré ó Angliának
Jobb kezét a yankee bajnok !“
S ezen mind a két világrész
Megnyugodva megpihen.
Fériákat tart a kamra ;
Pártviszályok elnyugosznak.

Consols felhág félprocenttel

S örök béke elkezdődik :

— Az én emlékezetemre —

Most már épen negyvenedszer.

Oh nem mindegy a halál.

Azt mondják, hogy minden embert
 Egyenlővé tesz a halál. . .
 Ne higgyétek, ez nem igaz !
 Élt ez évben két férfi ;
 Nem rég haltak, nevük tudva.
 Az egyik a napfényes kegy
 Melegében élt ragyogva,
 A másik az elfeledés
 Önkereste homályában, —
 A n n a k tárva nyitva állott
 Minden ajtó, minden lépcső,
 Mely magasra felvezet.
 E n n e k zárva minden ajtó.
 Nyitva egy csupán, a mely le
 A sírbolt lépcsőre nyílik.
 A z , a napfényes magasban
 Szennyet halmozott nevére :
 Megcsalá urát, hazáját,
 S mert bűnös volt, — meghala.

Ez sötét, rideg magányán
Csak hona dicsőségéről
Álmodott, tett gondola;
Áldozott, imádkozék,
S meghalt, mert dicső vala.

Mindkettőért egy halál jött,
Ugyanazon véres angyal,
A ki fegyverének élén
Önkezét is megsebezte.
És az egyik im lehullt
Olyan mélyen, mintha tenger
Volna rajta az az átok
És gyalázat, mely kíséri
S ő e tenger fenekén
Napra nem vágyó sötét kő
Vizbefojtottnak nyakán.

És a másik el kiszálla
Oly magasra, mint az ég;
Honnán ötet minden ország,
Minden század látni fogja
Mintha volna égő csillag,
A mely népeket vezet!

Oh nem mindegy a halál!

Széchenyi galambjai.

Verték ablakait szárnyukkal: „itt van a reggel.“
 Béke madarkái bejelentik a hajnali sugárt.
 Messzire szálljatok el! nem költi fel őt kora hajnal.
 Béke örömhírért vágyón nem nyilik az ablak.
 Itt vér s éjszaka van! olajág e helyre nem illik.
 Szálljatok el, széljel! ég szárnyasi; meglelitek még.
 Ő is szárnyakat ölte; de itt leng még közelünkben,
 Itt jár szelleme még, ihlését érezi szívünk.
 Nem hagyhatta el e földet, nem térhete égbe,
 Miglen imádta honát nem szemlélhette dicsőnek!

Profétia.

Minden lesz, a mit kívánunk :
Hegyen völgyön lakodalom !
Elégültség fenn és alatt,
Örömjaj minden oldalon.

A buza hús szemet fizet
Nem bántja jég, üszög, dézma ;
Magyar ember tarsolyából
Soha sem fogy ki a pénzmag.

Öt perczentes kapitálást
Csak úgy tolják az emberre ;
Azt sem tudja, mihez nyúljon
Annyin kínálják egyszerre.

A zsidó is hazafi lesz,
S áldozik a közoltáron ;
Seregestül jelen ott meg,
A hol eddig ketten-hármon.

Beteljesül a vén nóta
„S üvegelje meg a magyart.“
Mert süveget fog hordani
Duna, Tisza és Dráwapart.

Minden úgy fog menni majdan,
A hogy szívünk megkívánja;
Valahára mindenkinek
Beteljesül minden vágya.

Paradicsom nyílik élénk
Induljunk bármelyik uton.
Annyi jó lesz, hogy sok is lesz;
. . . De hogy mikor? — azt nem tudom.

Nyolcz Széchenyi.

Nyolczan emelték a ravatalt, mi d Széchenyi sarjak.
Olyan terh vala ez, mit egy ország népe se bír el.
Emlékedbe' híven megtartsd, nyolcz férfi, e terhet:
Egy ország gyászát te emelted, vitted a sírig;
Egy nép tiszteletét te örökléd e ravatalról.
Nagy súly lett e napon a Széchenyi név viselése.
Szívedet ahhoz erősítsd és — neved el ne felejtسد.

Két kakas.

(A mármaros-szigeti tűzveszély emlékére 1859.)

Két kakast emleget a nép ajka :
 Régi monda, régi közbeszéd ; —
 Régen földbe tért már az a dajka,
 A ki erről én nekem beszélt.

Az egyik a torony hegyén álló
 Szélkakas, a mindig őrködő ;
 Másikat veres kakas-nak híják
 S félik szörnyen, mint az ördögöt.

Arra néznek csendes áhitattal,
 És beszélnek : „az a mi jelünk,“
 Emez ellen „őrizz minket Isten,
 Mikor alszunk, vigyázz, légy velünk.“

Amaz csillagoknak szomszédjában,
 Napba nézve, éghez szokva fenn ;

Emez a pokolból látogat fel,
S átkozottt, a merre megjelen. —

Zajos éjjel, rémületes éjjel !
Találkoztak egyes egyedül ;
A szélkakas a veres kakassal.
Nincs sötét ott, a hol ez repül.

Tüz-taréja, izzó veres szárnya
Szeme szikra, repülése szél ;
Hangja ádáz vihar ordítása,
Lába nyoma pusztulás, veszély.

Templom tornyán volt találkozásuk,
Lángban álló város közepett ;
Leomolt már templom boltozatja,
Óra megállt, harang szétrepedt.

Szétriadt a védő nép. Magukban
Egymással beszéltek ketten ők.
Tenger volt a láng körültek szerte,
És az ég is izzó, rekkenő.

Szólt veres kakas : „mit állasz ott fenn ?
Mit vigyázod emberek hitét ?
Essenek kétségbe, hagyd el őket ;
Ne várjon több éltet, a ki élt !

Szélkakas felelt rá: „szörnyeteg te,
A ki mostan dulva jössz felém;
Majd kihamvadsz, visszatérsz hazádba,
És te mulsz el innen majd; nem én.

De én élek, áldok, egyesítek,
Semmi tűzben meg nem olvadok;
A hajnal és lelki világosság
Őre voltam, leszek és vagyok.

Aláhullok hamu s omladékba
S újra megtalálom szép egem;
A ki áld, az újra fölkeres majd,
S csillagim közé emelkedem.“

KÖSZÖNTŐ VERSEZET

eő Nagysághoz

a szélesen kiterjedt familiájú

VASSÁRNAPY VJSSÁGH úrhoz,

több telutetes nemes vármegyék szívesen látott vendégéhez,

10000 főből álló praenumeransi banderlum fővezéréhez,

*az egész világon történt minden ujságnak rendes és örökös urához,***a hírlap-bélyegrend nagy-keresztéséhez,**

az olvasó közönség belső titkos tanácsosához,

*ÁRVA VERSÍRÓK GYÁMOLÓJÁHOZ,***én Maecenásomhoz,**

és legkegyelmesebb uramhoz,

a midőn

**Dítső szVletés napjának hatodik évfordVLóját
VLLné VaLa VélVnk e Viszontaxágos évben.**

Jobbágyi tisztelettel

az alábbirott.

Most hat esztendeje, midőn Aurora —
 Vagy miről beszélek ? Midőn korrektura
 Alá legelőször kefe levonatban
 Elém terjesztének, azt mondván, hogy „itt van.“

Kicsiny voltál akkor, kicsike és czirmos,
 Hangod sem volt akkor olyan ékes, mint most.
 Én tanítgatálak akkor járni téged ;
 Hogy ha megbotlottál, meg is szidtak érted.

Albert táti, meg a Guszti keresztpapa
 Jobban nem szeretett tégedet kis baba ;
 Mint a Marczy bácsi, ki meséket mondott,
 Számodra képeket s más játékot hordott.

Hogy kis diák lettél, nagy nebulo voltál.
 Kicsinyben mult sokszor, hogy meg nem lakoltál.
 Holmi csin miatt már készen voltam egyszer,
 Hogy magamra vegyem helyetted a carcet.

Hogy megházasodtál, én voltam násznagyod :
 Poli de Tikay volt szép menyasszonyod,
 Kivel élsz e napig boldog házasságba' ;
 Bár még magzatokkal nincsen is megáldva.

Voltam harczaidon támadó riválok,
 Viszhangok, néplapok s más egyéb Mihályok
 Országod határán beütének bárhol,
 Ám néped hú maradt, soha el nem pártolt.

Keresztül ment rajtad sok nagy nehéz krízis,
 Holmi áremelés, sőt még az új pénz is ;
 Nem ölt meg végtére ama csinos ordó,
 A mitől fejenkint jár egy krajczár portó.

Voltál és maradtál, a minek születnél,
 Derék bátor vitéz, a ki csak egyet fél.
 Mint oroszán csupán a kakas szavától,
 Akként te is csupán a — vörös krétától.

Kivánom : az Isten sokáig élteszen,
 Adózó népedből senki el ne essen !
 Ne érjen tűzveszély, megintés, tilalom,
 Soha se apadjon a kézírathalom !

Adjon Isten neked hires férfiakat :
 A kedvedért egy kis harcz is mindig akad ;
 Mert ha a világban künn — van polemia,
 A lapoknak vagyon jó dolguk e miatt.

Mutass szép képeket — s ne légy képmutató.
 Legyen bölcs beszéded, de még sem untató.
 Légy mindig potior, és népszerű mégis.
 Mondd az igazságot — s szádat meg ne égesd.

Hirdesd a magyarnak méltó virtusait;
 A hősök jó hírét senki se bántsa itt.
 A mi hibája van, csínján tudasd véle
 Hogy csak ő értse meg, és senki egyéb ne.

Légy a magyar nyelvnek derék apostola.
 Hirdesse szavaid költők bájos tolla.
 S a mit kifeledett az írók pennája:
 Olvasód a fehér sorokban találja.

Aztán sokáig élj, még minket is túlélj!
 A szellem számára nincs a siron túl éj.
 Ha egyszer meghalunk, ne félj! még azontul
 Correspondéálunk le hozzád — a holdbul.

Gänzlicher Ausverkauf!!

Ad notam : „Hallod-e Spanyol király ?
 Most mingyárt előmbe állj !
 Az országod megveszem :
 A pénzt érte — —
 A pénzt érte, a pénzt érte, a pénzt érte leteszem.“

Hallod-e törökvilág !
 Eztán lesz még szép világ,
 Liczítálunk majd reád,
 Annak adunk — —
 Annak adunk, annak adunk, a ki érted többet ad.

A dobrudzsi rónatér
 Száz mázsa sterlinget ér.
 Jó föld, sok répát terem :
 Liczítálni — —
 Liczítálni, liczítálni, az anglussal én merem.

Az aranyszarvú öböl
 Ára frank, ezer köből

Jó vevő, ki így fizet.

Török! add el — —

Török, add el, mig van ára, hisz nem adsz mást, csak
vizet.

A Tsiragán palota :

Sok tallér kell ám oda !

Ha nem adja a gyaúr,

Majd megadja — —

Majd megadja a zsidó, hisz ő is lehet háziúr.

A lófarkos sok zászló

Madráczot tömni lesz jó.

Azt a sok czifra kaftánt

A színháznál — —

A színháznál, a színháznál drága pénzért elkapnák.

A fekete tengerért,

Nem kell nyitni árverést.

Dumas Sándor ha bírja

Tintaképen — —

Tintaképen, tintaképen, mind egy cseppig kiírja.

A suezi földszoros

Ára annak százszoros.

Megkérdezzük francziát :

Ha kell néki — —

Ha kell néki még szorosabb : — ott van a francziád.

A pénzügyminiszterért

Fogsz csak kapni szörnyü bért !

A Mobilier Kredit

Megvásálja — —

Megvásálja directornak, — senkinek nem engedi.

Az ágyú és töltelék :

Vevő arra lesz elég ;

A költséges hadsereg

Azok lesznek — —

Azok lesznek, ha eladjuk, Neápolyban Schweitzerek.

Hát a hárem-hölgyekért ?

Egy pár csók mindenikért !

Úgy is neked már minek ?

Senki többet ? — —

Senki többet, senki többet ? Rajtunk maradt ? A miénk !

Rosco.

Hallod-e te híres zsivány!
Tudod-e, hogy sok vétked van?
Rabló, útonálló voltál,
Gyújtogató, szentségtörő.
Igaz-e az? — Igaz uram.

Meggyilkoltál sok utazót,
Alvó embert, terhes asszonyt,
Sbirrt és vadászt itt és amott,
Kit orozva, kit meg szemben,
Igaz-e ez? — Igaz uram.

Kezed véres embervértül;
Fejedén van templomátok.
Szentségtörő gonosz kézzel
Még szent férfit is kioltál.
Igaz-e ez? — Igaz uram.

Mikor apád, anyád, öcséd
 Elárultak a sbirreknek,
 Rájuk gyujtottad a házat,
 S megölted szülőd, testvéred.
 Igaz-e ez? — Igaz uram.

Ezért örök gályarabul
 Kemény padhoz lánczolva vagy.
 A milyen hosszú az élet,
 Olyan hosszan maradsz itten.
 Igaz-e az? — Igaz uram.

No hát megoldom lánczodat,
 Adok neked szabadságot;
 Adok hozzá ezer scudit:
 Amott van egy rablóvezér,
 Eredj s még ez egyet öld meg.

Köszönöm a lánczlevételt,
 Köszönöm az ezer scudit;
 Elfogadom, el is megyek,
 (De hogy neked én a rablót
 Meg nem ölöm — az is igaz.)

Természet-história.

Mikor a szarvorrú verekedni készül,
Orrán levő szarvát sziklán köszörüli;
Pánczélát felölti, kemény lesz a bőri,
Igy várja magára a harczot vitézül.

Czethalak csatája jár nagy készüléssel.
Verdesik a tengert elébb farkaikkal.
Felszíják a vizet s fújják nagy szökéssel;
Fejét méregeti össze mindenik hal.

Majomcsorda mikor hadakozást készít,
Köveket gyűjt, magát fustélylyal ellátja.
Csoportokra osztja harczképes vitézit,
S haragos szándékát előre kiáltja.

Kutyamarakodást nagy morgás jelenti,
Elébb nagy szüksége van az ugatásra.
Az oroszlány — fekszik, farkát sem billenti,
Hanem azért mindig készen a csatára.

Muzulmán-fohász.

Szegény boldogtalan frankok
 Ha vétenek urok ellen,
 Viszik őket Gujánába
 Harminczhat fokú melegbe,
 A hol a paprika terem.
 Ottan kigyóhússal élnek
 És ők természetik a borsot,
 Azt a borsot, a mit aztán
 A nagy császár szokott törni
 Europa orra alá.

Szegény boldogtalan muszkák
 Ha vétenek a czár ellen :
 Elviszik Sibériába
 Harminczkét fokú hidegbe,
 A hol még fű sem terem.
 Ott tengeri kutyát esznek
 S ők készítik azt az ólmot
 A mit aztán a kegyes czár
 Ingyen ad a szomszédoknak.

Mennyivel jobb itt minálunk,
A ki vét a szultán ellen
Azt levágják, és addig van;
Nem teketórjázna véle.
Elküldik a mennyországba —
Óh mi boldog a muzulmán!

Lassan járj, tovább érsz !

(Csillapító insurgens dal.)

Tekintetes karok s rendek !
 Jó reggelt ! Nagyon örvendek.
 Mit gondolnak ? A mennykőbe !
 Tán gyűlésezni készülnek
 Még ebbe' az esztendőbe' ?
 Vigyázzanak, még meghűlnek !
 Itt jön a tél, beáll a fagy,
 A keréktalp a sárba fagy.
 Semmi sem kész : még a szála
 Sehogy sincsen kipingálva ;
 Most tapasztják a kemenczét,
 Csoda, hogy végkép nem ment szét.
 Falakat kell kitöretni,
 Almárjomokat kivetni.
 Poloskával tele a fal,
 Mennyi vesződség lesz avval !

Mig a szemetet kihordják,
Mig a piszkot felsurolják ! . . .
Azt gondolják tán az urak,
Hogy az csak olyan figura ?
Hogy ezt olyan hamar végzik ?
Hogy ez csak olyas — vezérczikk ?
Aha, persze, jó is volna,
Mingyárt neki ülnénk holnap.
Ülni ? Szép ! Csak volna mire ?
Nem vagyok Rótschild, sem Mires,
Hogy ötvenkét megyeházat
Egy „nú“ alatt beruházzak !
Hol a székek ? Ezek itten ?
Sz ezek még be vannak ülve ?
Egyre csak nem ülünk ketten,
Vagy tán épen az ölükbe ?

Költsük hát fel ez urakat !
Lehetetlen ! Ne kívánjuk ;
Hisz látjuk, hogy egynehányuk
A szuroktól odaragadt.
Némely szívesen mehetne, .
Ha épen a frakkja szárnya
Oda nem volna csiptetve
Valamelyik közpénztárba.

Aztán már a fertály évi
 Házbert is csak le kell élni.
 Itt nem mozdulnak meg másra,
 Mint féléves felmondásra.

Hát még aztán a zöld asztal!
 Tele van irott malaszttal;
 Azt mind erlédigolni kell:
 Addig még a zab is kikel,
 A mig azzal mind bebánnak
 S helyt adnak a viczispánnak.
 Aztán jön még csak a java!
 Akkor kell még megvitatni:
 Hogy kinek legyen itt szava?
 Tán minden embernek? vagy mi?
 Hogy tán még az ujságíró
 Is lehessen szolgabíró?
 S ha megnyílik a diaeta
 Holmi inczenfincz poéta
 Oda jöjjön deklamálni?!?!
 Ezt mind jól meg kell rostálni,
 Ez megfontolást érdemel;
 Eldöntést „semper et semel.“
 Erre kell legalább hat hét.
 Legyünk türelemmel addég.

Addig magunkat szervezzük,
Felpróbáljuk a nadrágot :
Amannak bő, emennek szűk ;
Igazítsák meg, ha vág ott.
Nekem sem kész még a mentém
Ha akarnám sem tehetném,
Hogy most egy okos szót szóljak,
Egy gálaköntös nem hólyag ;
Arra nem oly könnyű varrni
Szép sallangos sujtásokat,
Mint a hogyan lehet sokat
Tollal papírra kaparni.

Aztán nem is ez a rende
A dolognak ! Szép leendne
Ha így békén csak leülnénk,
A teremben összegyülnénk,
Semmit sem törődve avval :
Merre van jobb, merre van bal ?
Mindenki egy hangon szólna,
Mind egy véleményen volna.
Hisz így egy félóra alatt
Meg lenne a határozat.
Előbb vesszünk kissé össze,
Magyar ember hadd öklözze

Egymást, csináljon csatatért,
 Hiszen most még mind egyetért.
 Szép is volna olyan gyűlés,
 A hol volna egyesülés!
 A hol senki sem vitázna
 Sem alsó, sem felsőházba.
 'Sz a külföld kaczagna rajtunk,
 Hogy még csak speechet sem tartunk.

Majd ha hajba leszünk kapva:
 Polemiák a hirlapba',
 Korteskedés a vidéken,
 Farkasszem jobb és balszéken.
 Osztályok összehusztva,
 Nemzetiségek felszítva,
 Hitkülönbség gyűlöletté
 És a nemzet válik ketté. . .
 Akkor leszünk csak megérve
 A gyűlésre ; addig térjen
 Minden ember haza szépen,
 Legyen a legjobb reménybe'.
 Egy pár hetet késni nem kár:
 Hisz az idő áll és ránk vár!

Jóslat.

Ezernyolczszázötvenegy:
 Minden jó ügy hátramegy.
 Ezernyolczszázötvenkettő:
 A jobb idő még el nem jő.
 Ezernyolczszázötvenhárom:
 Még súlyosabb lesz a járom.
 Ezernyolczszázötvennégy:
 Tűzni tanul minden nép.
 Ezernyolczszázötvenöt:
 Ohajtásunk be nem tölt.
 Ezernyolczszázötvenhat:
 A mi halad, nem marad.
 Ezernyolczszázötvenhét:
 Negyvennyolczczal ellentét.
 Ezernyolczszázötvennyolcz:
 Ingadoz' sok magas polcz.

Ezernyolczszázötvenkilencz:
Lehull helyéről sok kegyencz.
Ezernyolczszázhatvan
A mit vártunk, itt van!"

Számtani rejtvény.

(Politikusok számára megfejtésül.)

Van egy igen nagy társaság,
 Talán milliókra is, megy.
 Vár reá igen nagy munka,
 Melyhez nagyon, de nagyon kell,
 Milliók é z dolgozása,
 Hanem „szív“ csupán csak egy!“

Szürkül az ég, a sok munkás
 Ébredszik s látja szépen,
 Hogy bizony mind együtt vannak.
 Ekkor egyik így kiált fel:
 „Messze még a hajnal-óra,
 A míg az jön, o s z t a k o z z u n k.
 Mink horvát, szerb és román,
 Szláv, szlavón, ruthén és vindus,
 Rusznyák, szász menjünk külön,
 S dolgozzunk magunk kezére!“

Szól a másik ; „hát mi itten
 Hogy maradnánk egy rakáson ?
 Pávisták és kálvinisták ,
 Lutheránus és görög,
 Unitus és nem unitus,
 Egység hívő és zsidó ;
 Ez mind szerteszét oszoljon,
 Mert mink külön nép vagyunk.

Jött a harmadik ; kikérte,
 Hogy ha bölcs szó kell, övé az :
 „Váljon szét ur és paraszt.
 Mágnásság és volt nemes,
 Diszpolgár és régi jobbágy.
 Legyen sok „rend“ a világon ;
 Úri rend és középosztály,
 Város népe és parasztság,
 Az magát sánczolja el mind,
 S ne engedjen közelíteni !“

Negyediknek bölcs beszéde
 Így segített a világon :
 „Még ez mind nem lesz elég,
 Még úgy is sokan leszünk.
 Alkossunk hát pártokat ;

Legyen egyik liberális,
 Másik liberálisabb.
 Legyen egyik pecsovic
 Már csak úzus kedviért is.
 Legyenek itt radicálok,
 Ott republicanusok.
 Ők is háromfelé osztva
 Legyen zöld, vörös, fehér,
 Itten békepárt, amott
 Háborupárt minden áron!
 Ez itt municipalista,
 Amaz parlamenti párt.
 Ezt nevezzük honmentőnek,
 Amazt árulónak ott,
 Arisztokrát és demokráta,
 Udvarpárti és független,
 Jobb, baloldal és közép,
 Mind megannyi részre váljon.
 Mert tisztában így leszünk!“

Még ezzel sem volt elég.
 Ezután szóltak tizen,
 Szóltak százan, ezersen!
 „Osszuk, osszuk ezt a „konczot.“
 Hát még az „én“ érdekem!“

Annak is külön csapat kell.
Minden ember egy külön sark,
Mely körül a nap forog!"

Nap? — S valjon ha feljön a nap,
Munkakezdő nagy nehéz nap,
„Hány“ embert lel „egy csoportban“,
Ez a megfejtendő kérdés,
Ez az arithmetica!

Hogy a választ e kérdésre
Kitalálják, — nem hiszem.
Hanem a ki ezt a kérdést
Igy csinálta, így tervezte
Mindnyájunknak romlására,
Azt az Isten átka verje!

Az anya és gyermeke.

Édes fiam nagyon aggódom miattad,
Hogy fejedet ilyen hivatalra adtad.

„Ne búsuljon mama, vigyázok magamra,
Kancsal a két szemem, nézek jobbra balra.“

Életveszedelem most lenni követnek;
A választás napján mingyárt megölhetnek.

„Ne féljen, én leszek legnagyobb vitéz ma:
Csak azt kiáltom, hogy „nem kell több bordézma!“

S ha az igazoló bizottmány majd kihagy
Odafenn; még meghalsz a nagy széken miatt.

„Dehogy halok; itthon kiadom martyrnak
Magamat, — újra megválasztanak — s beírnak.“

Hogyha rosszúl beszélsz, a népség megragad,
Kidob az ablakon, kitörik a nyakad.

„E felől ne legyen legkisebb aggságba',
Országház ablaka rácscsal van ellátva.“

„Mebántod valami tüzes követtársad :

Duellumra kihív, agyonlő, felnyársal.’

„Három évig engem senki meg nem vagdal

Csak akkor megyek ki — tiz lépésre — karddal.

„Hát ha a gyűlésen valami baj tör ki,

Te is „mitgefangen:“ tudod, mi a „többi?“

Ha valami „kelést“ ott kifakasztnak,

Még téged is együtt majd fel’

. „felhíznak Bécsbe excellentiás úrnak.“

A politikus csizmadia mint táblabíró.

Mivel hogy, és miután s úgy lévén,
 Hogy engem az elmúlt évnek végén
 Tekintetes Fehérmegye és Pest,
 S Komárom s Baranya sem vala rest
 Megválasztani táblabírónak;
 Engedjék, hogy én is beleszóljak
 Ebbe a tanácskozmányba,
 Magamban mindent jól meghányva.
 Mert hát nekem is van oklevelem,
 Bár azt mutatni nem igen merem.
 (Vitem csak laudabilisig.)
 Diákul is tudnék még egy kicsit.
 A kecskeméti collégium-padba
 Sincs a nevem hiába faragva.
 Tehát arról folyván most a vita,
 Mi törvény kell ? új, vel avitica,
 Erre én majd megfelelek, mondván:
 Tanultam én Verböcziust quondam.

Minthogy a feltörvényszék már fennáll
 De az alsó még csak apprehendál.
 Oda utasítsunk minden embert,
 Hogy felülről kezdjen meg minden pert
 Ne is kezdje; mingyárt apellálja
 Fel a septen.viralis táblára.
 S hogy milyen törvényből ítéljenek?
 Hát a pörös felek a milyenek?
 Zsidóra áll — a tizparancsolat,
 Magyar ember — a Verböczy alatt;
 A romának — szól a római jog,
 A németnek — maradjon a billyog.
 A ki mit feltalált, vegye¹ hasznát.
 Mi nem övé, minek venné azt át?
 A váltónál az legyen a törvény:
 Hogy eztán ne az adóst gyötörjék.
 Kerüljön fel ez ügyben akármi,
 A hitelezőket kell bezárni;
 Az a bűnös, ki a veszekedést
 Kezdi! Azé legyen a büntetés.
 Már pedig ki pénzt ad s váltót huzat,
 A czivakodásra okot az ad.
 Legyen az is szabályul kitűzve,
 Hogy addig a pert senki se fűzze,
 A míg az alpörös nem sürgeti;
 Ez legyen a proccessus meneti.

És a ki fizetni nem bír,
 Mondja ki rá a septemvir:
 Hogy az amnestiát kapjon;
 Erre van szükség, de nagyon!
 Mert hiszen tulajdonképen
 A statusnak ellenében
 Az a legeslegfőbb vétkes,
 A ki fizetni nem képes.
 Ez hát politikai bűn;
 Ha amnestiát kap, megszűn.
 Sajtótörvény épen nem kell:
 Mi ugy vagyunk a mienkkel:
 Mikor kér van, nincsen vádló,
 Mikor vád van, nincs kárvalló.
 Vitéz beszédhez a ki ért,
 Többet fizet a stempliért;
 Mert több praenumeransa lesz,
 S ez is a kormánynak ereszt.
 S így a statusért történik,
 Ha nem lesz sajtótörvényünk.
 Mi a criminalisokat
 Illeti, itt nem kell sokat
 Teketóriázni vele.
 Elég lesz a codex fele.
 Ha jön ilyen kriminalis eset,
 Bot vagy börtönre való kereset:

A birónak legyen annyi esze,
A feleket hogy kiegyeztesse.
A substratum felét az alperes,
Felét pedig kapja a felperes.
Az ügyvéd se menjen el üresen ;
Fogadom, hogy így kevés per leszén.
Végre mi az árva ügyet nézi :
Ennek szükségét szivem is érzi.
Mert tudok egy igen szegény árvát,
Kinek jószágait elprédálták,
Pedig kincse vala töméntelen ;
És most maga szolgálni kénytelen.
A méltóságos konferencia
Reménylem, hogy ezt ismerni fogja.
Rendbe szedi elárvult ügyeit,
S a szegény elhagyatotton segít.
S ha kincseit nem adja is vissza,
De atyja házába visszahozza.

Ibis, redibis.

Mit tégy? azt két szóval megmondom;

E két szó „ibis, redibis.“

Ha az országgyűlésre hívnak,

Oda minden esetre „ibis;“

De a Reixrath ajtajánál „halt!“

Ottan megfordulsz és „redibis.“

A meddig a törvényhatár ér,

Addig törik vagy szakad, „ibis.“

Más furcsasággal ha kínálnak:

Megnézed, otthagysz, „redibis.“

Ha bátorságodat próbálják:

Semmitől nem ijedve, „ibis.“

De hol szived nyitját keresnék

Aranykulccsal talán, „redibis.“

Ha a vezérezszló után mégy,

Bárha tűzbe vezet is, „ibis.“

(Tűz nem bánt, ha jellemed a r a n y)
De ha sárba vezet, „redibis.“

Hol nemzeted java kívánja
Az á l d o z a t o t, bizton „ibis.“
De a hol fényes bért sötét bűn
Szerez, pirulj el, ott „redibis.“
A jellem az, mi embert s nemzetet
Megtart, ne félj, „nunquam peribis.“

A muszka csak muszka !

Mit vétettek ? imádkoztak,
 S azért legyilkolták őket.
 Szent zsoltosmák éneklését :
 „Uram Isten légy irgalmas
 Uram Isten légy irgalmas !“
 Nem engedé égbe hatni
 Káromlás és fegyverdörgés.
 A muszka csak muszka !

Papok hordták a keresztet,
 Gyóntaták a haldoklókat ;
 Azokat is ott leverték,
 Asszony keblén a csecsemőt
 Anyja szívéhez szegezték.
 A ki meghalt, a ki nem halt,
 Behányták egy sánczárokba.
 A muszka csak muszka !

S mikor nem volt más az utcán,
Csak az elhullottak vére ;
Asszonyoknak, gyermekeknek
Ártatlanul ontott vére :
Akkor nagy áldomást ittak,
És ráordíták a vérdalt
A „fellázadott Varsóru.”
A muszka csak muszka !

Másutt is történtek ilyek,
De egy még sem történt másutt.
Az nem történt, hogy a kire
Ily mészárlás v'la bizva :
Hogysem kardját beszennyezze
Inkább főbe lőtte magát. .
E történet egészen új. —
Muszkábbak is vannak.

Bécsi pandurenwirthschaft.

Szegény legény dal.

Erre a kedélyes nótára :

„Mentem a zöldfába,
Egy kurta kecsmába
Búmat somlaival önteni.“

Augsburgból jöttem,
Két út volt előttem;
Egyik Bécsbe, másik Pestre visz.
Lábam merre térjen,
Hogy malőr ne érjen?
Erről egyről nem voltam gevisz.

Augsburgi néni
Und die alte Léni
Tele lamentálták a fejem :
Hogy a barbaroknál
Bot vagyon maroknál;
Ottan megpüfölnek hirtelen.

Ha lopáson kapnak,
 Körmömről lekapnak ;
 A Pandurenhäuptling rám veret.
 Ki áll jót magáru,
 Hogy ily baj elhárul?
 Jobb lesz hát csak, ha Bécsbe megyek.

Doctor minden ember
 Ott, ki senkit sem ver.
 Zuchthausban lakni kellemes.
 Ha valamit véték,
 Per Schub kikísérnek.
 Bot nem ér, bár nem vagyok nemes.

Jól is ment a gscheftünk,
 Itt nem volt respektünk
 Szolgabíró s hajdu úr előtt.
 Éltünk vajmi vígan
 Mindaddig, a míg a
 Tu ferfluchti szabadság nem jött.

Mig a doctor Berger
 Nem csinált nagy Aerger
 Wider alle Constitution.

Egy borbélylyal ketten
Borotválni kezdtek.

Halts ihn auf! Der is a Spion!

Erre ganz natirlik
Adtunk, a hogy illik,

Alkotmányos macska-harmoniet.

A multság tetszett:

A mig aztán egyszer

Egy herr zsandár jól nyakon szorit.

Marsch az árestomba!

Ottan pedig nyomba

Azt kérdik: wie heiszt er, und wie alt?

Azzal padra húznak,

S érzem botnak húznak

Csattogását egy kis fütty miatt.

Jobb lett volna nékem

Barbarokhoz térnem,

Hús bot ott is épen annyit ér.

Ha valamit vétek,

Ott is megkefélnek,

De legalább megmondják, miért?

Schuselkához.

Midőn a bécsi országgyűlésen e szavakat mondá :
 „A magyar nemzetet alkotmánya feladására erővel
 kényszeríteni nem szabad. Jaj az országnak, ha annak
 részelt csak kiontott vérrel lehet ismét összeragasz-
 tani.” April 7-kén 1861.

Te vagy a legelső német, kit a magyar megtanult tisz-
 telni :

— Tudod, hogy ez a faj minden festett képnek nem
 szokott hízolni.

Te mondád ki, hogy mi országot összetart, nem erőszak,
 nem vér, —

Egy kézszorítás az ; fogadd a távolból, velünk érző
 testvér !

Igaz ; nemzet soha nem gyűlölt nemzetet ; — ha tevé,
 kibékült ;

Csak uraik voltak, kik őket eltépték egymás kebelétül.
 Tárt kapu volt mindig a magyarnak házában, tárt kapu
 szívében :

Ha ez bezáródott, másra a mulasztás, nem a magyar
 népen.

Nem a magyar népen, de nem is azokon, kik a szabad-
ságnak

Hajnalodta után ott a Lajthán túl is oly epedve vágynak.
A hatalomféltő nagy urak egymásnak voltak ellenségi;
De a szabadsághős, bármi ajkon szólt is, megmaradt a
a régi,

Szóltál; — még erősebb hangokon is beszélj alvó nem-
zetednek:

„Nagy Károly sirjában” alusznak a hősök,
még tán felébrednek.

Nagy Károly szakállá, mint a rege mondja, már a sírt
benőtte;

Föld alatt népének hire! ezen szóval most ébreszd fel őt te.

„Sajnálatra méltó derék német nemzet, térj magadhoz
végre!

Miért engeded, hogy minden igaz szent ügy nézzen el-
lenségnek?

Miért engeded, hogy félelem, gyűlölet járjon a neveddel?
Minden nép joga szent; — vivd ki a magadét s a másét
ne vedd el.“

Zsarnok Róma lánczát egykor összetörte Armin hős
vezéred.

S most e tört lánczokat más szabad népeknek te vernéd
kezére?

A ki harmincz évig annyi hős vért ontál egy magas eszméért;
 Most ez eszmék ellen te szolgálász-e olcsó, megvetendő bérért?"

„Kit erős hitéért megpróbált a kinpad, tűzhalál és gálya,
 Most a farizeus képmutató hadnak te léssz bérszolgája?
 Kinek Guttenbergje egy világot gyújtott a szabad lelkeknek,
 Most a sötétségnek baglyai menhelyet te nálad lehetnek?"

Mondd el e szavakat derék nemzedetnek, tőlem nem jólvannék;
 A jövődök sorsa nincs a mi kezünkben, béke, harcz Istennél:
 De akár harczczal ver, akár békével áld az idő ezentúl:
 Ki a koreszmékért küzd, — az megél; — ki ellene, — elhull!

Mi türés, tagadás!

— Mi türés, tagadás? Biz az nincs másképen,
Mint a hogy felőlünk ki tetszett hirdetni
Nagy kegyelmű uram, egy vezérczikkében,
Hogy adósok vagyunk s nem tudunk fizetni.

— Szegény eladósult bocskoros nemesség!
Hiszen csak az kellett még a mi fejünknek,
Hogy midőn maradtunk már csaknem egy üngben,
Szegény állapotunk még szemünkre vessék.

— Mindent elvesztettünk, csak jó hírünket nem;
Dézmát és robotot odaadtuk ingyen.
Mondánk: „ország terhét hordjuk mind a ketten;“
Elvállaltuk önkényt, senki sem szólt ellen.

— Mikor jött a honra a nagy veszély napja,
Oltárára tettük utolsó ezüstünk;
Nekünk nem maradt más, csak az ősi szablya:
Azt is elővettük — és nem bérért küzdünk.

— Ősi birtokunknak véres veritékkel
Öntözött termékét adtuk jó bankóért;
Bankót elégették, s hol nem vehették el,
Ottan emlegettek poroszlót és hóhért.

— Mi a dót fizettünk? nem tudja kegyelmed,
Mert az erődökre adót nem vetnek ki;
Földkóstoló urak sánczokat nem járják,
S csatatért holdankint nem rója meg senki.

— Fizettünk a földért, fizettünk a légért,
A keserű füstért, mely pipánkból támad.
A keserű kortyért, melylyel azt lenyonyituk,
S a keserű szóért, mit ejténk utána.

— Tudja azt kegyelmes uram, hogy a magyar
Ha igazsága van, belőle nem enged;
Az „igazság” pedig volt mi nálunk drága!
Adták ezt nagy pénzért s nevezték „bél yegnek.”

— Házunkból a vendég soha ki nem szakadt;
Szobánkban katona, paripa az ólban.
Tál és jászol ürült, vendég hozzálátott,
S a mikor odább ment, azt se mondta „jól van.”

— Magunkra maradtunk földünket szántani,
 A kinek fia volt, annak volt cselédje.
 S mikor legsürgetőbb volt a földi munka:
 Elvitték a fiút ellenség elébe.

— Inség volt a háznál, nincs miért tagadnunk.
 S a kinek már nem volt, mit magára öltön:
 Kinek már a kocsmán sem adtak hitelbe,
 Arra még rárótták az önkényes kölcsönt.

— Biz eladósodtunk, nagykegyelmű uram,
 Rongyos a palástunk, tudj' — az a hajdani.
 Tépett az országunk, csak az áldás tartja;
 Kár rajta a rongyot jobban szakítani!

— Biz eladósodtunk az egész világnak;
 Kinek pénzzel, kinek kegyes indulattal,
 Sok nehéz adósság még nagyobbra megnőtt,
 Sok éven át meg nem fizetett kamattal.

— De azért kegyelmed ne nehezteljen ránk,
 Mestergerendára fel van ez mind írva,
 Ha Isten felhozza napját a magyarra,
 Sok nagy adósságát még leróni bírja. . . .

Instantia.

A Naphoz.

Uram, kegyelmes Nap! megtisztellek mélyen!
 Pillants már, ha akarsz, egyszer melegebben.
 Az ember türelme elfogy, ugysegéljen,
 Ebben a fatális csikorgó hidegben.

Hiszen jó a mi jó, szép a tél szánkázni,
 Meg bálókba járni, a mig a farsang áll.
 De már a bőjt alatt nincsen kedvünk fázni,
 Jó volna már, ha egy kicsit alább hagynál!

Hiszen kiadhatta már a tél a mérget;
 Naponkint várjuk; hogy majd csak adsz meleget.
 S megint csak azt látjuk, hogy ő kelme még itt!
 Küld vizitkártyákat, fehér hópelyheket.

Ez a sűrű köd is eltakarja orcád,
 S itten ül már rajtunk, nem tudom, mióta.
 Még csak sóhajtasunk sem jut tőle hozzád,
 Az eget előlünk úgy eltorlaszolta.

Majd meg a goromba szélvész dühöng rajtunk
 Dörömböz ajtónkon, a kénényben dúdol.
 Jégcsapokkal tele ragad bakombartunk,
 S bajszunk megöszül az utcán a zúztól.

Lehetetlen, hogy ez mind tudtoddal legyen :
 Fakereskedőkkel intrikázik a tél !
 S Afrikának küldi mind azt a meleget,
 A mit te kegyesen számunkra rendeltél.

Uram, nézz utána, mert itt mind megfagyunk !
 Süthetsz már azután, hogyha nem lesz kinek ;
 Tekints a naptárba, márcziusban vagyunk !
 Öt napra az ember már a télből kimegy.

Füvek és virágok el nem képzelhetik,
 Miért tartják őket ilyen soká fogva ?
 Azok praetendálják a tavaszt ; ez pedig
 Nálad van ; könyörgünk : ne tartsd a markodba !

A tékozló fiu és a kegyes apa.

„Azt beszélík édes fiam,
 Hogy te tékozló fiú vagy.
 Az én szívemet ez tölti
 Nagy sötét bánattal, búval.”
 „Igaz volt az, édes apám,
 Nagyon sokat elpazaltam,
 De már most magamba térek
 S megjön az eszem szép halkan.”

„Szórtad a pénzt, akár kellett,
 Akár nem, jóra és roszt.
 Mulandó élvezetekre
 És mulandóbb papirosra.”
 „Igaz, úgy volt! Adtam biz én,
 Ha kértek, Péternek, Pálnak;
 De most csak akkor fizetek,
 Ha már épen exequálnak.

,Nyitva, tárva volt a kapud,
Erővel fogtál vendéget;
S úgy jártál, hogy az lett az úr,
S ő szorított kívül téged.'

„Héj! nem szokás a vendégnek
A kerekét most kiszedni.
Inkább ha jön, az a kérdés:
Mikor tetszik odább menni?'

,Viseltél sok bolond ruhát,
Abban jártad a világot.
Maskarát tettél magadból,
Héj, nevetett a ki látott.'
„Ugy volt; de már felkerestem
Őreg apámtól viseltet;
Abban majd meg is vénülök,
Ha az Isten addig éltet.'"

,Szived nemes érzésével
Nagy pazarlást követtél el.
Mint igaz gyöngy a szeméten,
Ugy hevert az szerteszéjjel.'
„Szánom, bánom; de maradt még
Ezen elszórt kincsből elég.
Nem adok eztán belőle,
Csak a kik megérdemelék.'"

,S drága véred, meleg véred
Tékozolva hányszor ontád
Hiuságból, dicsekvésből,
Ha erőd kétségbe vonták.'

„Ne félj apám, jámbor vagyok,
Sót vághatnak a hátamon ;
Orrom előtt piszkálhatnak,
Azt sem kérdem : ki bánta most ?“

A chinai mandarinok.

(Kormányférfaink emlékkönyvébe.)

Az a boldog China, melynek furcsaságán
 Annyit nevettünk, míg volt kedvünk nevetni;
 Az a mesés bünbak, mely csufolni hí fel
 S gonosz példájával más hibáit menti;
 Az a sokszor gúnyolt mennyei világrész,
 Melynek helyt kell állni titkos rejtett szóban:
 Mikor visszaélés-, pangás-, tehetlenség-
 S főleg hivatalos önkényről ha szó van;
 E furcsa Chinának is van története.

Chinának császára korlátlan hatalmú,
 Hadserege van nagy, minden fegyvernemben;
 Kitelik a népből, meggyőzi a kincstár,
 Töméredek a pénz ott és olcsó az ember.
 Trónja rendíthetlen: hisz a napnak öcsce!
 Bálvány istenénél előkelőbb rangja;

Mert az csak ijesztget mennydörgő szavával,
De neki le is üt, hova kell, haragja.

Chinában a császár a látható Isten.

Egyszer a hatalmas China császárának
Ötlete jött, mi egy özönvizzel ér föl.
Mi volt az, mi nem volt? miben állt a mérge?
Azt most ne fürkészszük hegyéről, tövéről,
Elég annyit tudni, hogy ez ötlet által
Hadsereg elpusztul, nép egymásra lázad,
Vérbe ful az ország, bálvány összeomlik,
Lángba borul a trón s felgyújtja a házat.
Lerontja egy ötlet, mit ezredév épít!

A császár kimondá: hogy ki e szavának
Ellene szót emel, meghal! — Mit tevének
A trón gyámolai, a bölcs mandarinok,
A kormányon ülő országnagyok, vének?
Kik hallák a mondást: „ki ellentmond, meghal!”
Kik látták a romlást: „ki hallgat, elpusztul.”
Midőn szólni halál, de hallgatni vétek —
Nézték, mint vesznek el minden országostul? ...
Nem azt cselekedték a bölcs mandarinok.

Felmentek egyenkint császár trónja elé,
Utánuk egyenkint, négy rabszolga által

Vállakon emelve, hozták — a koporsót;
Ott letették — s ők a trón előtt megálltak :
„Uram, szólni jöttem; — itt van a koporsóm.
Fejem a tied; de a szavam népedé!
Térj meg!” — — Három szónok koporsóba feküdt;
A negyedik győzött! — és az ország megélt. . .
Így tettek Chinában az ország nagyjai.

A két hizó.

Tréfás versezet.

— — Öreg Ártány bácsi, nem hallja? zörgetnek;
Nytják az ól-ajtót.
Jön már a szolgáló a kukoriczával,
Látom a szakajtót.
Oi, oi! de jó ilyen ingyen élni:
Délelőtt jóllakni, délután henyélni,

A többi mind fárad maga abrakjáért;
Ló huzza szekerit,
Ökör szánt, eb strázsál, a ludat koppasztják,
Némelyt meg is verik.
Oi, oi! nekünk áll a világ ingyen;
A helyünkbe terem, a mi csak kell, minden.

A mint megéhezünk, hozzák a moslékot,
Fáin jó habarék!
Tök, dinnyehaj, savó, korpával keverve
S szilvamag egy marék.

Lehet-e már ennél delikátabb trakta?
Héj! nagy bölcs lehetett, ki ezt összerakta.

A mi gazdasszonyunk valami jó tündér,
Kinek az a dolga :
Hogy a mankusokat nagy kitüntetéssel
Mindütt pártfogolja.
Fülünket vakarja, hátunk czirógatja,
S kend mi, dezt mogorván dörögve hallgatja.

Édes öcsém, süldő, igaz, hogy jól élünk,
S nem fáradunk érte ;
Mit az ember kíván, mind helyébe hozzák,
Még mielőtt kérte.
Grum, grum ; mind hiába, nekem nincs étvágyam
S csak úgy forgolódom ebben a jó ágyban.

Szűk ez a mi ólunk, rekesz alatt tartják,
Nem tetszik ez nékem.
Szalonnám dicsérik, héj ez a fejemben
Szeget ütött régen.
Grum, grum ; csak az ólat rágom nagy veszetten
S bánom, hogy ilyen sok szalonnát felszedtem.

Gonosz sejtelmektől viszket az én hátam,
Sertém csak úgy borzong ;

Ha nem is fáradunk, mért van, hogy ilyen jól
Foly ez a mi sorsunk ?
Grum, grum ; te csak habsoj, mennyit gyomrod felvesz ;
De én már tudom, hogy a kolbász miből lesz ?

Bizonyos nagyhirű Hashoz.

Óh te országos hirű **Has**,
Ki, hogy magad jól meghiz**Hass**
Azon voltál, hogy oda **Hass**,
Hogy minket végkép megront**Hass**.
Ime nem véd már az a sas,
Ki által lettél oly magas ;
Ideje hát, hogy ne mulass
Köztünk, oh te nagyhirű **Has**.

Pandurenwirtschaft és civilisatio makáma.

Lármáz a sógor, — épen jókor! — A sok bukott Bezirkskommisszer — kezében van elég komisz szer, — a mikkel minket úton-utfelen — sérteget a sok szemtelen; — s alkotmányos küzdelmeinket, — a ki lehuzta rólunk az inget, — s a kit innen aztán kicsaptak, — elnevezi Pandurenwirtschaftnak, — s ebben kész szolgálatára áll — a sok jajgató bécsi journal, — a ki gorombább a pandurnál.

Mi hát a baj, ti jámbor sógorok? — Mért a nyelvek ellenünk úgy forog, — hogy ha a nyelv kalucsni-ban járna, — minden héten két pár szakadna el a sárba? — Csináljunk hát csak egy kis számadást, — a miből majd te magad lásd, — hogy a pandurenwirtschaft s civilizatio — közül melyik a rossz, melyik a jó?

Ila a soká rabul tartogatott szó — felszabadulva egyszerre nagyot szól, — a szótárban nem igen válogat, — hanem adja, mi eléje akad; — ez aztán mingyárt Pandurenwirtschaft. — Hanem hazudni pén-

zért fényesen, — hogy az ember mást rászedhessen, —
 hizelkedni annak, ki megfizet, — kiveresplajbászozni
 hús közül tizet; — kifürkészni gyáván a titkot, —
 hallgatni, miről susognak itt-ott? — S ki a verordnungba
 ütközött, azzal megtömni minden tömlöczöt, — s egy
 véletlen kimondott szóért — mingyárt igénybe venni a
 hóhért, — ez már aztán civilizatio!

Ha annak, ki a népet gyötörte — jó kedvében ez
 ablakát betörte, — s mielőtt elindulna Morva felé, —
 egy kis macskazenével megtisztel: — az mingyárt
 pandurenwirthschaft; — de hogy a nép drága
 pénzért — igazságot nem kapott, ha kért; — hogy a
 közpénztárak kirabolva, — árvák taszítva koldusbotra;
 — ez persze civilizatio!

Ha egy utonálló tolvajnak, — a milyenek másutt
 is vagynak, — a szolgabíró huszonötöt diktál, — az
 egész bécsi sajtó mingyárt itt áll, — s támad érte olyan
 zenebona, — mintha mindannyinak elvrokona — lenne
 a megcsapott gézengúz; — azzal is szaporodik az elen-
 chus, — mert ez is pandurenwirtschaft. —
 Hanem mikor a zsandárméria — nem a zshiványokra
 méri a — fegyvert, hanem szuronyt azért visel: —
 hogy házaikból jó hazafiakat visz el; — mikor előkelő úri
 nőt — botoztak meg a nép előtt; — mikor lelkész és
 lapszerkesztő — szenvedett botot, hajmeresztő! — S

mikor vitéz katona fenyeget — séprüvel ártatlan urhölgyeket; — ez már aztán c z i v i l i z a t i o !

Ha alkotmányos tusákban, — hol nem vesznek „macskát zsákban“ — megesik, hogy a választó tömeg — egymást ütlegekkel köszönti meg: — az mingyárt p a n d u r e n w i r t h s c h a f t ; — de a mikor csak úgy tréfából — azok az urak a kaszárnyából — csatarendben előjönnek — s a vásáros nép közé lőnek, — elesik, ott marad, a kit ért, — s még csak azt sem mondják meg, hogy miért? — ez aztán c z i v i l i z a t i ó !

Ha a vármegyék elárvult pénztára — az adókérdést bizza a diétára, — ha a szegény falusi paraszt — stempli nélkül adja be a panaszt, — ha saját kapálta dohányt árul — s a finánczot kilöki a házából: — ez persze igen nagy fokú p a n d u r e n w i r t h s c h a f t ! — Hanem a kik a népet szivattyúzták, — még a bőrét is lenyúzták, — kik eladták a h a z a földét, — s azt semmire elköltötték, — kik alatt a státusadósságok — cifrája három milliárdra hágott, — kik feltalálták száz adó nemét, — kicsalták vele a népnek szemét, — s kiktől az ország cassájában — soha egy garas sincs, de „h i á n y“ van, — kik felgazdagíták a magistratust, — de koldusbotra juttaták a státust. — Ezek ám a c z i v i l i z á t o r o k !

Hanem hát köszönjük jó sógorok, — hogy a föld nem felétek forog; — hadd legyen hát köztünk ez az

árok: — ti voltatok a civilizáló B a c h - h u s z á r o k ;
— megmutattátok tizenegy évig, mit tudtatok? — egyéb
mint baj, romlás, adósság nem maradt utánatok. —
Már most hadd mutassuk meg mi, mit tudunk? — igaz,
hogy egészen más az utunk; — már most az elvesztett
jobbletet, — ha addig az Isten éltet, — hadd vivják a
maguk módjával újra ki — az a l k o t m á n y o s j o
g o k p a n d u r j a i.

Török marsch.

(Nem az a Rubinstein-féle.)

Tram tam tram, nagy uram. . .
 Nyolcz havi zsold hátra van.
 A csizmának már nincs talpa,
 A bográcsban nincs pilaf már,
 És egy aszper nincs a zsebben,
 A zsidónál nincs hitel.
 Tram, tam, tram !

Tram, tam, tram ! nagy uram
 Nyolcz havi zsold hátra van,
 A basának nincs mit enni,
 Sőt hihetlen, ámde úgy van ;
 Még a khazniar is szegény,
 Lopna ő, de nincs miből.
 Tram, tam, tram !

Tram, tam, tram ! nagy uram,
 Nyolcz havi zsold hátra van. . .

A kajmesznek nincsen ára,
Frenk és ingliz összeszedte;
A piaszter is odább állt,
Csak a rubelek forognak.
Tram, tam, tram!

Tram, tam, tram! nagy uram
Nyolcz havi zsold hátra van.
Mit használ az ágyu, puska?
Mit használ a hosszú lófark?
Mit használ a jól kifent kard,
Hogyha nincs többé dicsőség?
Tram, tam, tram!

Tram, tam, tram! nagy uram
Nyolcz havi zsold hátra van.
Mit használ most a parádé,
Czifra hadgyakorlatok?
Minek bámész népnek puffra
Vesztegetni a sok löport?
Tram, tam, tram!

Tram, tam, tram! nagy uram
Nyolcz havi zsold hátra van.

Jobb lesz, hogy ha puskát, lőport
Mind eladjuk, és mi szépen
Haza megyünk szántani;
Neked is jobb lesz, nekünk is.
Tram, tam, tram!

Magyar flegma.

Ütnék, vernek, rugnak, tépnek, mi csak nézzük csendes
vérrel ;

A hol már annyi a sebhely, ott hiszen még több is fér el.
Soha még úgy, miként mostan, nem illett nekünk a
flegma.

Ha a kerék kiesik is, az sem indit minket meg ma.

Miniszterek fáradoznak, mit tudjanak kiköholni ?
Csak úgy hull ránk új alkotmány, pápens, s egyéb becses
holmi.

Alkudoznak egy krajczárig, kínálgatnak kétharmadot ;
Készítenek uj titulust, faragtatnak czifra padot.

Nekünk állnak bölcsekedni, bizonyítják, hogy nincs
jogunk ;

Ha nem használ, fenyegetnek, s várják, hogy rettegni
fogunk ;

Azután meg hizelkednek, kenégetnek vajjal mézzel.
Próbálgatják, hogy lehetne kifizetni apró pénzzel ?

Tudják ők, hogy a mikor kell, hevesek is tudunk lenni;
De már mostan a flegmából ki nem vesz bennünket
semmi.

Azért bárha körülöttünk a világot összetörjék:

Mi állunk és hideg vérrel azt mondjuk, hogy: „itt a
törvény!”

Május 1. 1861.

Elfagyott biz az!

Értem: a baraczk virága

A tavaszi repczevetés,

Könnyelmű paszúly csirája;

S az oktondi töklevél,

Első május reggelén.

Erről szoltam csak, instálom

Magasabb engedelemmel.

Nehogy úgy tessék érteni,

Mintha zöld reményről szólnék;

Loyalis hazafiaknak

Mágnes-álmi reményéről,

Miknek kibuvó csiráit

Megkaphatta volna a dér.

Óh, óh, óh! nem így értettem:

Ezer pardon grátzia

Elfagyott biz az!

Egyre fúj biz az !
 Értem : az a csúnya nagy szél !
 A mi hat hét óta förmed,
 S kerget bennünket b u d á b a
 S szörnyű port szór a szemünkbe,
 Első május reggelén.

Erről szoltam csak, instálom
 Magasabb engedelemmel.
 Nehogy úgy tessék érteni,
 Mintha a Reichsrathról szólnék
 S rossz szélről, rossz indulatról,
 Mely nem enyhül és nem enged :
 Mig csak á t nem h ű t egészen.
 Óh, óh, óh ! nem így értettem.
 Ezer pardon, grácia !
 Egyre fúj biz az !

Teljesült biz az !
 Értem : Balla Károly urnak
 Félelmes profecziája :
 Mely szerint bundában járjon
 És vigyázzon jól magára
 Minden ember ! honn maradjon
 Első május reggelén.
 Erről szoltam csak, instálom
 Magasabb engedelemmel.

Nehogy oda magyarázzák,
Mintha én is ilyen olyan, —
Tetszik tudni? no nem szólok; —
A kiknek az Ur Isten sem. . .
S a többi, — et caetera.
Mintha arra példálóznam
Óh, óh, óh! nem így értettem.
Ezer pardon, grácia!
Teljesült biz az!

Ne csüggedj.

Szegény magyar, ha azt vártad,
Hogy a sok jó barátod
Majd kisegít a hinárból:
Ugyan szép hasznát látod!

Egyiknek nincs apró pénze,
Majd akkor jőjj, ha váltat,
Ha addig élsz, jelentsd magad,
Ha a krizist kiálltad.

A másiknak magának is
Annyi mostan a dolga,
Eszébe sincs csárdást jární,
Elég neki — a p o l k a.

A harmadik még uj gazda,
Most veti a kölesit.
Mindössze is annyit tehet:
Nálad jégkármentesit.

Negyedik mond: a vult, ócska
 Jogod mit is keresed?
 Mindegy már az írott malaszt,
 Akár több, vagy kevesebb.

Az ötödik jó barátod,
 Ki hozzád legközelebb,
 Azt igéri, hogy feltámaszt;
 Hanem, hogy halj meg előbb. —

De te azért ne hagyd magad,
 Akárki hogy fenyeget.
 Nem esik ki olyan könnyen
 Még a világ feneke.

Maradt még ki segít rajtad,
 Ki soha meg nem tagad :
 Két igazi hű pártfogód —
 . . . A jó Isten — s jó magad.

Kutya baj már.

Kutyabaj már! Rendben vagyunk,
 Minden el van igazítva :
 Magyar urak összejöttek :
 Kilármázták magukat jól ;
 Derék, bátor journalisták
 Nekik estek ottan Bécsben,
 Megcáfolták minden ígét : —
 Ezek le vannak tromfolva !
 Hazamennek, megpihennek,
 Átlátják, hogy nincs igazuk,
 S nem lesz többet semmi panasz :
 A brochurök rendbe hozták :
 Kutya baj már!

Kutya baj már! Kitalálták :
 Hogyan kell adót beszélni?
 Lesz már most pénz, mint a polyva,
 Lesz már hitel, annyi, hogy sok!

Soha sem akad meg többet
 Ezentul a financia.
 A fölséges miniszter ur
 Meghagyja, hogy ennyi pénz kell!
 S Magyarország kiteremti.
 Hiszen v a n i t t, csak kérni kell;
 Feneketlen a mi cassánk;
 Ne búsuljon miniszter úr:
 Tessék, mint a magáéból!
 Kutya baj már!

Kutya baj már! Elfordult már
 A külföld a magyar ügytől.
 Nincs már többé s y m p a t h i a
 A duzzogó szyttya fajhoz.
 L o r d R u s s e l a parlamentben
 Azt mondta, hogy semmit sem mond,
 Ez már aztán csak világo s.
 Napoleont nem érdekli
 Most Syrián kívül semmi.
 Maradhat a magyar „sírja“
 Azt mondja a M o n i t e u r is:
 Jobb már nekik, ha meghalnak.
 Kutva bai már!

Kutya baj már! Ez idénre
 Nem lesz semmi harc z h á b o r u.
 Garibaldi krumplit ültet
 K o s s s ú t h együtt kapál vele,
 Otthagyta a bankó pörét,
 Szétereszté a légión.
 A keleti kérdést megint
 Acták közé visszatették,
 „Megnyugtatták“ a l e n g y e l t i s
 Mostan van a legszebb idő
 Egy kis jó friss államcsinyre.
 S akkor újra „g a z d á l k o d u n k !“
 Kutya baj már!*)

*) Figyelmessé teszem azt az ösmeretlen becsületes embert, a ki ezt a verset denunciálni akarja, hogy „kutya-baj van“ nem azt teszi, hogy „man hat die Hundekrankheit“ hanem azt, hogy „ietzt szán mer Kreutzfidel!“

A szív politikája.

K—a Sándor barátomnak és ellenségemnek.

1861. június. 9.

Azt mondtátok rólunk, szeretett barátom :
 Hogy a mi hitünk a szív politikája,
 A szív pedig nem ért a politikához.
 Ily kérdésben nem jó hallgatni reája.
 A szívnek fájni kell, mikor emlékezik,
 A szívnek vonzódni kedves személyekhez,
 A szív gyűlöl, szeret, vérrel táplálkozik,
 Multért ver, jövőt vár, jelennel nem egyez.
 Csatahő rohamában, édes ölelésnél
 Ott legyen ő vezér, ott kell hő dobbanás.
 „Ily” helyen engedje a kormányt az észnek,
 Szerelem a szívé; de észé a tanács.

És e nézet győzött. Neked igazad lett.
 Az ész ily csatában gyakorlott ellenfél.

Sánczot ás, pánczélban, sisakos fővel küzd,
 Nem is vár rá soha egyéb, győzelemnél.
 Jó szemmértéke van, odavág, hová kell,
 Erejét hasztalan el nem pazarolja.
 Sophismák nyilai, gúnynak röppentyüi,
 Sőt még a sárfolt is — mind lepattog róla;
 Meggondol, kiszámit, terv nélkül nem indul,
 Könnyelmű rohamra semmi nem ragadja:
 Ámde azért helyén bátran meg tud állni
 S minden ijesztésre magát meg nem adja.

Igaz! Ezek az ész politikusai.
 Előttünk süvegem tisztelve veszem le,
 Az egyiknek nagyobb volt a bölcsesége,
 A másiknak nagyobb volt tán a szerelme.
 De majd jön közénk egy új, harmadik harczos,
 A „gyomor“, ennek is van politikája.
 Jelt adott már; hallom itt amott mozogni,
 Csunya had; pizok nép minden asseclája.
 Ez fog majd a szív s az ész ellen küzdeni,
 Ellene mind kettő, hidd el, hogy kifárad,
 Míg a gyáva, önző, éhes, lusta gyomor
 Szivet, észet elárul s feladja a várat! . . .

A legionarius dala.

Van nekem egy bátyám szép Magyarországon,
 Jó táblabíró az igazi fajtából.
 Én meg vagyok rongyos legionarius,
 Hazámnak földétől és szivétől távol.

Bátyám mikor kimegy, megnézik a lányok,
 Sarkantyús, ezüstös, zsinóros gálában.
 Én csak este járok, — akkor nem süti nap
 Fövegtelen fejem s véres meztlábam.

Bátyám mikor beszél az országgyűlésen,
 Eljent riadoz rá száz lelkesült torok.
 A mit én beszélek, ha érti valaki,
 Csak azt feleli rá : „eredj, ne háborogj.“

Bátyám, ha elmondta nemes dictióját
 Iszik a hazáért, a mi nagyon helyes ;
 Aztán másodikat a „távol levőkért !“
 Vagy jobban mondva a távollevők helyett.

Bátyám a mikor egy városba érkezik,
Mingyárt fáklyászenét rendeznek számára.
Nekem fáklyás zeném : csillagos ég, tenger ;
Szobám nincs, a parton hálok éjszakára.

Bátyám álmodik lágy párnán sült galambbal,
Mit én készen viszek majd számára haza.
Én meg hideg kövön azzal a kenyérrel,
Mit terem, — de nem ad — az imádott haza.

Hanem ez nem panasz ; — köszönet a jókért,
Azokról is illő lesz megemlékezni :
Nekem van jó áldott vontcsövü fegyverem,
És van szabadságom — s a bátyámnak ez nincs.

Mit csinálnék én, ha király volnék ?

Ha én egyszer, úgy rövid időre,
Király volnék nagy Magyarországon.
(Kérlek, édes szívem Török János,
Ezért ne mondj trónkövetelőnek,
Nem „kivánom“ én azt, csak „teszem fel“).
Hát én akkor is jó ember lennék.
Ide jönnék lakni fel Budára,
Budának a királyi várába,
A toronyból a nemzeti színű
Zászló egész a Dunáig érne.

Ágyú akkor nem kandikálna ki
A lölyukon a szépséges Pestre,
Dobszó senki álmát nem zayarná,
Még az ajtómon sem állna strázsa
Majd megőriznének a koldusok,
A kik üres kézzel soh se látnak,
És a kiket nem én tettem azzá.

Minden reggel kihallgatást adnék,
 Összeszedném az instantiákat,
 Mikben kérnek nagy hivatalt, rangot,
 Fölszámlálva érdemek csoportját.
 S mikor a szám menne ezeregyre,
 Akkor azt kiadnám egy kötetben :
 E cím alatt : „ezeregy hazugság.”

Országgyűlésem permanens volna,
 Követeknek kolbászt osztogatnék,
 Hosszút annak, a ki röviden szól,
 Rövidet a hosszan beszélőnek,
 És a mikor beszél Besze János :
 Akkor magam is mindig elmennék,
 Az ebédet rendelvén későbbre.

Adót persze senki sem fizetne,
 Sem egyenest, sem pediglen görbét.
 A jó italt meg nem accisolnám,
 A jó dohányt meg nem trafikolnám.
 A papirost meg nem billogoznám,
 Hát mi az ördögből élnék magam ?
 — Majd megmondom az énekem végén.

Nagy háztartás nekem nem kellene,
 Egy miniszter — csizmát fényesíteni.

Más miniszter a lovat hajtani.
 A harmadik az ebédet főzni.
Tanácsért a pénzem ki nem dobnám.
 Mert azt magam is adok magamnak.
 A többit hadd végezze az ország.

Ha jönnének hozzám perlekedők,
 Kikkel a hétszemély sem boldogult,
 Elővennék lágy czipót, kulacsot.
 „Lélek adták, most egyeztetek ki,
 Itt a kulacs, szent legyen a béke.
 A substratum fele az actoré,
 A másik fele az incattusé.
 A mi megmarad, a prokátoré.
 Többet meg ne halljam, hogy czívdótok.“

Censurát én bizony nem tartanék,
 Hogy' vigyáznék hát az ujságokra,
 Hogy bennem fölséget ne sértsenek?
 Mindegyikre én *p r a e n u m e r a l n é k*;
 Még a debreczeni Dongóra is,
 Mert tudom, hogy e derék cigányfaj
 Nem respektál senkit az ég alatt,
 — Csupán csak az előfizetőjét!

Katonára nem fogyna a pénzem,
 Azt én szépen haza ereszteném.

Eredj fiam, örök béke van már,
 Mit czeplened azt a mangalétát ?
 Jó lélsz otthon kocsisnak, béresnek.
 Nagy kaszárnnyák : kórháznak, magtárnak,
 Ócska zászlók — magyar muzeumnak.

S mivel védném magam ellenségtől ? —
 Ellenem ha jönne más potentát.
 Azt mondanám : „ha velem bajod van,
 Jól van ; gyere ki velem a g y e p r e ,
 Nekem is van, neked is van kardod,
 Próbáljuk meg, melyiké fog jobban ?
 Fogadom : így rövid háborunk lesz.“

Minden héten egy napot kikötnék,
 Hogy azon az Üstököst szerkeszszem,
 Constitutiom ezt megkívánja :
 Mint a kövét a strucznak gyomra ;
 Üstökösre előfizetnének
 Mindazok, kik velem elégteltek,
 (Tizenhat millió kerek számmal)
 Ez, per hat forint és harmincz krajczár,
 (Ez egy évi ára — helybeküldve)
 Teszen ugy circa száz milliócskát
 — S az én nekem éppen elég volna.

Ahoz a másik üstököshez oda- fenn.

Servus pajtás : Hát te megint megjelentél
 Odafeñ az égen ?
 Könnyű neked, mikor akarsz, megjelenni ;
 Bezzég nehéz nékem.

Engem lefoglálnak, ha megharagszanak ;
 De téged ki ér el ?
 Az én m o n d á s a i m kitörlik tintával,
 Tiedet csak „vérrel.“

Engem M a r s megkerget, J u p i t e r betölthat,
 M e r c u r megbillogoz ; —
 A te jelenésed a bujdosók között
 Szent reszketést okoz.

Szegény collegádnak a sok versenytárástól
 Elmegy itt a kedve ; —

Veled nem concurrál ott fenn a magasban
Se kis, se nagy medve.*)

Mikor én hirdetek praenumeratiót

Anekdotáimra :

Lesem az ajtóból, jön-e már valaki,
A ki aláírna ?

Bezzeg a mikor te nyitsz előfizetést

Harczra háborura :

A világnak minden nagy hatalmassága
Praenumerál arra !

Láss hát dolgod után; tudom te is sietsz ;

De én is sietek.

Adjon Isten aztán neked is, nekem is

Bőséges szüretet ! . . .

—
Ursa major et minor.

Epistola Tallérossy Zebulontól Mindenváró Ádámhoz.

Kedves barátocskám, — ha meghallgattatik, —
Ezen én levelem azért irattatik,
Hogyha mig kitkedők volnanak walakik,
Azoknak a szive így meglagyittatik.

Tudva wan, hogy adresh altaladattatik,
Competens titulus rea irattatik,
Kít elnök így Bicsbe felbocsattattatik,
Legmagasabb helyen ő kihallgattatik.

Ország kivansaga ott felbontattatik,
Elejitől vigig fel is olvastatik,
Adando felelet jól megfontoltatik,
Schmerling miniszter ur ott kinn hagyattatik.

Minden mi sírelmünk megorvosoltatik,
Minden mi kirelmünk helybenhagyattatik,

Sőt míg a mindennél is több adattatik,
Olyan is, a mirül nem is almodtatik.

A ministerium mind kineveztetik,
Külön hadügy, pinzügy, a mi csak kelletik.
Képviselő mind egy évre fizettetik.
Detto a szállasbír, s hazaeresztetik.

Ado-soha többi túlünk nem kiretik,
Sőt a mit fizettünk tizenkit ivekig,
Bebizonyítvan, hogy törvintelen pedig,
Az is nekünk szípen visszafizettetik.

Rajxratba menetel nem szorgalmaztatik,
Ki hivatalképés, mind alkalmaztatik,
Nemzetisig minden megoltalmaztatik,
Ujsagiroknak is megirgalmaztatik.

A stempli vigkipen mind eltörültetik,
Financz az orszagbul mind kivezettetik,
A dohány szabadon aztan termesztetik,
Kétfejű sas trafikán bemeszeltetik.

Nemzetőrség rögtön, mingyart terveztetik,
Minden képviselő őrnagygyá tetetik,

A nagy paradival serget ők vezetik,
Haboruba őket — dohogy — nem kergetik.

Mingyart magyar bankó pinznek verettetik,
Mind a két oldala tarkara festetik,
A bankban ezüstnül többre becsültetik,
Mi tarczank azokkal igen megtöltetik.

Ezzel sok larmazó elhallgattattatik,
Gyilkos Garibaldi útja elzaratik,
Loyalis hazafi megválogattatik,
Szent István kereszttel ő dekoraltatik.

Mind ez nem sokara már megtudattatik,
Telegrafus utjan hírül adattatik,
Agyuk által Budan szazegy durrantatik,
Miltosztasik kérem varakoznyi adig.

A lengyelek fehér asszonya.

Éjszaka van, minden alszik,
— Magas czár engedelmével;
Csak a sírból jövő rémek,
S a kormányzó nem alusznak.

Álmodik a lengyel honfi,
Csak éjszaka, csak titokban;
Mit álmodik? milyen szépet?
— Ha megtudná a kormányzó!

Sötét utcán csendes éj van,
Csak az örök lépte hangzik,
A kik nem mernek megállni,
A kormányzó ablakánál.

A kormányzó ablakából,
Őrült beszéd fuldoklása
Hangzik ki a csöndes éjbe,
Azt oly borzasztó hallani.

„Hogy jött ide ez az asszony?
 Ki bocsátá be az ajtón.
 Bezárt ajtón s ajtók előtt
 Keresztbe tett puskák között?

Ki bocsátá be ez asszonyt?
 — Hosszú hófehér ruhája,
 Mellén nagy fekete kereszt,
 Véres feje hátraszegve.

Ki bocsátá be ez asszonyt?
 — Vére cseppenként szivárog.
 Sötét szeme reám tekint,
 Fehér ujja reám mutat.

Miért jössz e palotába?
 Nem félsz tőlem? halál vagyok!
 Nem félsz? ugy-e, a halottak
 Kinevetik már a halált?

Ismerlek én, tudom ki vagy?
 Lengyelország fehér hölgye.
 A fehér hölgy, kit megöltek,
 És a ki még sincs meghalva.

Ismerlek én. Te vitted el
 Elődeim ; te üldöztél
 Hármat az örülés elé.
 Most a negyedik én vagyok.

Én nem vagyok oly lágy szívű
 Miként azok ; nem rettegek.
 Az én szívem s karom aczél,
 Az én lelkem, mint jég, hideg.

Távozz ! távozz ! ne lássalak ;
 Maradj el a szemem elől.
 Szavamra egy sereg mozdul,
 Széttépetlek, ha jössz felém.

Szolgák ! Segéd ! mit álltok itt ?
 Látjátok őt ! Álljátok el
 Utját ; ne jőjjön még közelb.
 Szuronyt, molodczi ! a szuronyt !

Ti nyomorúk ! Hát nem tanult
 Még asszonyt ölni kardotok ?
 Hiszen volt rá nagy alkalom,
 Ez egygyel itt nem birtok-e ?

Kezembe a fegyvert! magam
 Ölöm meg őt. Hat csőve van,
 Hatszor halál. Nesze! nesze!
 Még egy, még egy, még egy, még egy!

Ah! hasztalan! Minden lövés
 Csak egy uj seb, a mely vérzik,
 Csak egy uj seb, a mely beszél,
 A rém nem hal meg, rám közelg!

Irgalom! Térdemen vagyok!
 Ne nézz e szemmel így reám,
 Ne nyujtsd felém fehér kezed,
 Ne nyisd ily némán ajkadat.

Beszélj! mondd gyorsan átkodat,
 Ragadd fel éles kardomat
 S döfd rajtam át, csak e fehér
 Kezet ne nyujtsd eként felém.

Óh mily hideg, óh mily nehéz
 A te fehér halott kezed.
 Oh mint éget, óh mint kinez,
 E csepp vér, mely fejemre hull.

Irgalom!“ . . . Elhangzik a szó.
Csendes éjt nem zavarja több.
Őrök félve járnak végig .
Folyosókon, ajtók előtt.

Ágya előtt elterülve
Fekszik holtan a kormányzó,
Kit elvitt a fehér asszony.
— És ez már a negyedik volt.

Lám megmondtam Angyal Bandi!

Lám megmondtam Angyal Bandi,
Ne menj fel te Bécsbe,
Miniszterek, diplomaták
Közibe, közibe;
Mert megtanulsz szót forgatni
Izibe, izibe;
S majd úgy kerülsz a Rájxrátnak
Kezibe, kezibe.

Szegény Bandi alig ült fel
Magas paripára,
Ott várta a sült galambot
A cifra tálába,
Hogy egyszerre leszállíták
Onnét hamarjába,
Azt mondták, hogy üljön inkább
Szent Mihály lovára.

Mit használ most a Bandinak
Nemesembersége ?
Ha nem maradt egyebe, mint
Szegénylegénysége.
Ottan áll már a Rájxratban
A széke, a széke,
Csak az ujján számlálgatja
Elmék-e ? — nem mék-e ?

Ottan huzzák majd a Bandit
Rámára, rámára ;
Kiadják az ítéletet
Számára, számára.
Dupla adót, billogokat
Nyakára, hátára,
Ezer milljó adósságot
Kézére, lábára.

Nincsen tehát sehol boldog ország!

Romlik a föld : minden fűnek fának
 Megvan hát a maga betegsége.
 Sem föld, sem nap, sem az ember szíve
 Nem olyan jó többé, mint volt régen.

Mert ha még az olyan *növény-mágnás*,
 Mint a kávé, szőlő megbetegszik,
 De mikor már a *proletár-ficzkó* :
 Még a burgonya is ágynak fekszik !

Minden fűnek megvan saját férge,
 Minden fának saját kriptogámja,
 Sőt a penész kezd már beleesni
 Imitt-amott némely alkotmányba.

Az angolnak bibor palástjából
 Ki-kilátszik Irland mezitlába.
 A „le petit homme rouge“ — a kis veres rém
 Fel-felrezzent dicső frank honába ?

Az olasznak is van fájó népe,
 A kik bántják tulajdon hazájuk.
 A briganti, testvérgyilkos órhád,
 És azok, — kik áldást adnak rájuk.

Királytalan Amerika népe
 Megsokallta, hogy oly nagyon boldog,
 Az északnak fájó része a dél :
 Óh hogy ti is egymással harczoltok !

Az ozmannak csak az adóssága
 Nagyobb már mint népének keserve.
 Az oroszoknak olyan jó a lengyel,
 Mint a tört nyil, égő sebbe verve.

Hát mi rólunk mit beszél az irás ?
 — — Jobb e kérdést ha elő sem hozzák.
 „Boldog *ember*“ imitt-amott él még ;
 De sehol sincs többé „boldog *ország* !“

Apostolok oszlásának napján.

Hazaküldték, eloszlatták őket;
Nincs már többé szükség beszédükre,
Pedig minden szó, a mit beszéltek,
Volt a nemzet érzetének tükre.

Egész világ dicsőíté őket.
Csak ők ott fenn tarták gunýneveikkel,
Egész világ Áment monda rájuk,
Csak ők ott fenn mondák rá, hogy „nem kell.”

Könnyes szemmel térnek falvaikba,
Ott is őket könnyes szem fogadja.
És e könnynek cseppje drága; — egykor
Megvenné még, ki meg nem válthatja!

Igaz szónak, honszerető szivnek
Nincsen ára nagyok udvarában,
Hizelgés az édes-gyermek ottan,
Igaz szó a mostoha és árva.

A kik vártok hazatérő honfit,
Ne kérdjétek, mit hozott magával?
A hol ő járt, ott nem osztogattak:
Kincs, dicsőség maradt tőle távol!

De megőrzé a mi rá volt bizva,
Mi a honnak szentje, ereklyéje,
A mily tisztán kezére adtátok,
Olyan tisztán került vissza véle.

Visszahozta nemzet becsületét;
Jogaiból semmit el nem árult,
Nem kell neki poraiban félni,
Egykor átkozódó unokátul.

A nemzetnek mind beszámol véle:
Czímeréből semmit el nem vesztett,
Semmi foltot, szennyet nem hozott rá,
Őrizd most már egész magyar nemzet!

A hóemlék.

Dzsingiszkánnak idejében,
Az az, hogy holta után,
Első fia, Oktai khán,
Látott ilyen nagy csudát.

Jeges Óbi tenger mellől,
Hová számüzötten él,
Vidám, napfényes hazákat
Látogatni jött a tél.

Urnak is rossz ott, a hol van
Vendégnek meg szörnyeteg,
Zuzmarázos a szakállá,
A palástja fergeteg.

Ottan egész Ispahánig
Hóval mindent elfedett.
Hajló pálmák úgy-bámultak
A fehér puszták felett.

De még jobban bámulta azt,
Oktáj Khán, a fejedelem :
Ki *meszelte be* országát,
Ilyen szépen, hirtelen ?

Nosza ezen égi mészből
Emlék szobrot rakjatok
Itt a pusztán, arról tudják
Meg a késő századok :

Hogy itt egykor Oktaj Khan élt :
A tenger és föld ura,
A csillagok testvéröccse,
És a napnak sógora.

Apám egykor pyramidot
Emberfökből emele,
Im számomra csillagoknak
Hamva hull az égből le.

Angyaloknak fehér tolla
Tündéragybul dült pehely,
Mít az Isten pitvarából
A szél idáig lehell.

Ebből rakjatok lobort, itt
 Álljon hirem nagy jele,
 Neveimet és az évszámot,
 Mélyen véssétek bele!"

— Megtevék, a mit parancsolt,
 Összehordták a havat,
 Készen állott a nagy emlék,
 Három nap és éj alatt.

Százezeren hordták hozzá
 A mennyei anyagot;
 Kheopsz király piramidja
 Nem volt se szebb, se nagyobb.

Belevésték Oktáj nevét,
 Kiczifrázták oldalát,
 Az aljára oszlopokat,
 Tetejére kupolát.

Mikor aztán minden megvolt,
 A tél megint hazatért,
 Átengedve a tavasznak
 S virágnak a csatatért.

Jött a forró nap, mosolygott
 A merész emlék felett,
 S csupán gúnyos mosolyátul
 A csodamű odalett.

Fogy az emlék, lassan, lassan,
 Nem nyúl hozzá semmi kéz,
 Nem bolygatja ember, még is
 Egyre mulik, egyre vész.

Oktaj Khán szakállát tépi,
 Kirendeli hadait :
 Vigyázzanak, lessenek rá,
 Éjszaka ki járja itt ?

Ki pusztit, ront az emléken ?
 Ki dönti le oszlopát ?
 Már egy tornya is hiányzik ;
 Nyársra ! a kik ellopák ?

Százezerek éjjel nappal
 Ott strázsálják a lobort,
 Láthatlan kéz egyre rontja,
 Nem tudhatni meg, ki volt ?

Tudós Murza, a vén mágusz,
Szól a Khánhoz: „óh nagy ur!
Kié minden föld, mit átfog
Az Indus és az Amúr.

Egy millio ötszázezer
Kardos ember vezére,
A napnak — és földalatti
Kukaczoknak testvére.

Fia a nagy Temudzsinnak,
Sarja dicső Khámoknak,
És ősapja unokáknak,
— A kik koldulni fognak.

Az emlék, mit összehordtál
S mibe vésted nevedet,
Ezt te minden hatalmaddal
Többé meg nem védheted.

Ez itt *semmi*. Dicsőséged,
Mit rávéstél, nem igaz;
Vizből lett: a napsugártól
Ismét vízzé válik az.

Széchenyi halálán.

Pusztább az ég egy fényes csillagával !
A nap egy hő sugárral hidegebb ;
Egy árnyal gazdagabb borult jövőnk,
Egy sebbel szívünk, mely be nem heged.

A szív, mely egy egész hazával érzett,
Ha megszakadni birt, óh ne csodáld.
Nagy terhe volt, nagyon sokat viselt az,
S megtört, midőn nem birta azt odább.

A kéz, mely alkotott sok drága kincset,
Mik késő századokra mennek át,
Az rombolá le íme nemzetének,
Legféltőbb, drágább kincsét, — önmagát.

Vagy nem tudá azt tűrni forró lelke,
Hogy olyan messze van tőlünk az ég ?

A legnagyobb királyhoz ment követnek;
Az Isten trónjához kívánczók.

Jó néki ott! Nálunk emléke legyen,
A föld takarja drága hamvait,
Nevét utókor tartogassa! Semmi
E nagy szellemből nincs elmúlva itt!

Emlékitől minden sziv nemesebb lesz,
Hamvától a hon földé boldogabb,
És szellemétől, mely az égbe megtért,
Az ég hozzánk talán irgalmasabb!

Széchenyi Requieme.

Ezer fáklya lobog a ravatal körül,
 Ezernyi ezer sziv még fényesben lángol :
 Bennök honszerelem örök tüze fénylik,
 Örökségül hagyva fiakra apáktól.

Tenger a nép körül és e néptengernek,
 Csak egy cseppje sincsen, a mely hőn nem érez,
 E nagy néptengernek van erős *dagálya*,
 Mely felvonja őt a „nagy holt” szelleméhez.

Megifjodt öregek, — érett eszü ifjak ;
 És a kiknek szivét rég elhagyta a hit,
 Megtért kételkedők, jobb kor tagadói,
 Jöttek üdvözölni oltárzsámolyait.

Egymáshoz oly közel minden sziv, minden fő,
Polgár, ki *szívnemes* ; *nemes*, ki *honpolgár* :

Egy közös imádság halkan rebegői ;
Melyben nincs eretnek, közös minden oltár.

Szüzek, kiknek férfiszívet adott az ég,
És férfiak, kikben egy szüzézés hevül :
Egy szívvé vált népre mindenható Isten
Áldó kezét alányújtja onnan felyül. . . .

. . . . *Dominus vobiscum*

Micsoda hamv van e sötét koporsóban ?
Kiegett fájdalom összeomlott hánva,
Néma keserőség, vigasztalan bánat,
Van e gyász szemfödél alatt letakarva.

Honfui küzdés, mely sikerét veszté,
Égre szóló érdem — koszorútlan fővel ;
Nap után vágyó szív, melyre a hideg ész
Csak azt felelé, hogy az soha se jó fel !

Kialudt reménynek ellobbant kanócza,
Tenger fenekére viasszülyedt sziget,
Égből aláhullott elfeketült csillag,
Egykor fényes és hő, most sötét és hideg.

Te drága, te sötét por a koporsóban,
 Honfiszerelemnek kétségbeesése;
 Adjon neked az ég örök nyugalmat;
 Arczod a jövőt vajha ne kísértse! . . .

. . . *Requiem aeternam dona ei Domine!*

De éljen örökké, mit koporsó nem rejt,
 A szellem, mely magát felküzdé az égbe,
 És le a szíveknek titkos fenekéig;
 Ott és itt maradjon mindörökké élve.

Világítva járjon, miként a tűzoszlop,
 Verestengeren át az Ur népe előtt.
 Ki tudja a jövő *milyen* tengert hoz ránk?
 S *mi szín* lesz, a mit a jövő tengere ölt?

Egy vezércsillagot leljen a nép benne,
 A mely elvezesse *igért* földéig,
 Akkor is ott álljon felette ragyogva,
 A míg e nemzet él: — a napok végéig! . . .

. . . . *Lux perpetua luceat ei. . . .*

És soha ne lássa végső veszedelmét,
E csillag e honnak, melynek őrvilága.
Ha körül lobogna minden égsark felől,
Messze kerülje ezt a pusztulás lángja.

Balsors csapásai, gonosz viszály átka
Soha se találjon boldog határára;
Akárhogy rendüljön a föld egy rossz napon,
E hont életére méltónak találja . . .

. . . . *Dies irae, dies illa.*

Őseinkhez.

Jó őseink, Álmos, Kund, Tuhutum,
 De már én tovább meg nem állhatom,
 Hogy meg ne kérdezzem kegyelmetek :
 Ázsiából ide mért jöttetek ?
 Miért kellett ottan felmondani ?
 Mit véthetett hazánk, a hajdani ?

A sáska lepte tán meg a hazát,
 S az mindent, a mi zöld volt, lekaszált ?
 Viz önte ki ? vagy a futóhomok ?
 Nagy krinolint hordtak az asszonyok,
 Attul *nem fértetek* az ősi honban.
 S elhagytátok, hogy azt se tudni ; hol van ?

Miért hagytátok el ! Tán ottan is,
 Volt már jebúzeus, a kis hamis ?
 Váltók, uzsorák, prolongáció,
 Restánczia és ekzekuczió

A hypothékát már ugy benőtte,
Hogy érdemes volt megs ökni tőle?

A külső szomszéd volt goromba tán,
A sok harczháborút megunatá?
Mongol, tatár, bolgár és pecsenyég
Elszedte tőletek a pecsenyét?
Azt mondtátok: nohát legyen tied!
S pihenni jöttetek — épen ide?

Vagy tán Chinával gyült meg a baj ott,
A sok bölcs mandarin ott sem hagyott
Békét? ruhadat, ősi nyelvedet
Kivánta, hogy kedvéért leveted?
Igérte, hogy *civilizálni* fog!
Arra aztán mind el futottatok?

A chinai Presse s a pekkingi .
Allgemeine-Zeitung (eb az ingi!)
Addig kunírozott, szekírozott,
Mig a flegmából végkép kihozott?
S nehogy rájok előfizetni kelljen,
Inkább eljöttetek valamennyen?

. . . . Azt mondja erre az ős hagyomány,
A melynek eddig indulánk nyomán,

Hogy nem biz az, hanem *Emős* anyánk
Álmodta egyszer, mikor? hajdanán:
Hogy nekünk épen itt lesz jóhelyünk,
S arra mingyárt azt mondtuk, hogy „gyeriünk.”

Már hiszén itt vagyunk, hál Istennek!
Napjaink szép örömek közt mennek.
De én csak a mondó vagyok „ős mámi”,
Hogyha méltóztatott álmot látni,
Az még magában nem volt nagy hiba;
— De — tette volna inkább a lutriba!

Az angyal kétféle imádság közt.

Fogják a jó Mihály angyalt ;
 Ugyan szoritják kétfelől,
 Majd lehúzzák lábainál
 Fogva a fehér lováról.

Szól az egyik : „Jőjj uram már !
 Vidd el őt ! hisz haldoklik már ;
 Hálni jár belé a lélek,
 Élte czérnaszál, a melyet
 Csak a moschus s az ének tart.
 Vidd, nem bánom, menyországba,
 Tedd a legszebb szentek közé,
 Látod, addig nem ülhetek
 A székébe, a mig ott van ;
 Pedig ülhetném nagyon már.

Jön a másik : „Jaj szép angyal,
 El ne vidd még, hagyd még élni.

A lovadon sincs még patkó,
 Vasaltasd meg, itt az ára,
 Adok csizmát a lábodra,
 Adom anyám köpönyegét,
 Csak ne jöjj még, mulass otthon.
 Látod, engem elkergetnek
 Ha ő meghal, pedig még csak
 Most küldtem el ezer zsványt
 Az Abruzba; pénzembe' van.
 Ha meghal, ez mind kárba vesz.
 Látod: vigyázz te jó angyal.

Megint jön egy: „God by Mylord!
 Ez már goddam sokáig nyul,
 Megáll minden politica,
 Az egész diplomatia
 Mind erre vár, a mig ez nincs
 Pihen minden conjunctura.
 A szent és nem szent alliance,
 Nem tud hogyan alakulni,
 Így soká már nem lehetünk,
 Uram, ez nem tréfa dolog.

Ujabb hangok! De profundis!
 Harangszóval, énekléssel,

Bucsujárók, szent emberek,
 Diplomáták mezitlábbal,
 Óh nagy angyal, óh szép angyal,
 Ide hallgass, hogy dicsérünk,
 S az nagyon sokat ér néked,
 Ne jőjj még azzal a lóval,
 A te szent Mihály lovaddal,
 Ne jőjj érte, ne jőjj érte.

Itt kardokkal csörömpölnek :
 Mikor lesz már ennek vége ?
 A kard régen éhezik már,
 Puska megterhelte gyomrát
 Szív tele keserőséggel,
 S szomju dics- és boszúvágytól,
 Csak ez egyetlen egy élet
 Áll utjában. Angyal ! alszol ?
 Nem hallod, hogy kiabálunk.

Megint másutt összeülnek,
 És írásban adják elé ;
 Irván hosszú okmányokat,
 A mikből az angyal lássa,
 Hogy sem joga, sem ideje,

Sem oka, sem jó alkalma,
 Hogy nem üdvös, nem tanácsos,
 Nem illendő és nem szabad,
 S kiváltképen nem ildomos
 Most ezzel nagyon sietni,
 Mert majd ebből háboru lesz.
 Sok ember meghal. Az égben
 A quártély nagyon megdrágul,
 Sok ember meg idő előtt
 Pokolra jut, a ki még tán
 Meg sincsen civilizálva.
 Tessék tehát addig várni,
 Mig a Rájxrát lesz in pleno,
 Ott lesz egy akol, egy pásztor.
 Akol, kiben csupa birkák,
 S pásztor, ki meg fej, nyir és nyúz.

Jön a baissier-had: „angyal“
 Stagnál börzeár, ágió.
 Hitelpapir meg sem mozdul,
 Egy kis halált! husz percenttel
 Rögtön felszökken az arány.
 Kérünk szépen, az ultimo
 Ha még így lep, mind elveszünk.

„Ne hallgass rá“, kiált a Hausse,
 Eljen! evviva még scká!
 Er lebe hoch, most a Kredit
 153. 60. áll.

Ha őszig huzza, felmehet
 181. 36-ra.

Dicső angyal; hallgass reánk!

„Nem, nem, mi ránc? Ki vesz deviset?“

„Velünk tarts angyal! Fél percent
 Mit az uj kölcsönön nyerünk,
 Számodra lesz provisio.“

Mink $\frac{3}{4}$ -et adunk,
 Ha meghal ő!

„Mi másfelet, ha még megél.“

„Angyalkám, ide.“

„De b'z ide!“

Haragba jön de erre már
 Az árkiangyal s szerte csap:

„Az angyalát! Eresszetek!
 Még elbódul az ember itt,
 Az ördögnek legyen kedve
 Köztetek angyalnak lenni.“

Viszhang.

Midőn híre futamodnék, hogy az 1809-ki nemesi insurrectio még
élő tisztelet jubileumra készülnek.)

Régen volt az, tán nem is igaz már !
Hogy a magyar fényes szablyát horda,
Hogy a magyart *nemesnek* nevezték ;
Hogy a magyart tették első sorba.
Nagyot fordult hejh azóta a föld,
Nem úgy van most, mint ez előtt ;
Öreg bajtárs, hagyjuk ezt a dolgot.

Csak a birkát híják most *nemesnek*,
Czímer csak a varga műhelyén függ,
Kutyabőrnek csak a nyerse grasszál ;
Mert a régít magunk összetéptük.
Hirünk, mivel egykor a föld betölt
Nem úgy van most, mint ez előtt.
Öreg bajtárs, hagyjuk ezt a dolgot.

Békesség van, nincs ára a hősnek ;
A puskát csak Waffenpassal tartjuk,
A fringia — dohányt vágni sem jó,
Mert *ezt* is már összevágva kapjuk.
Jobb lesz, ha eltitkoljuk az erőt ;
Nem úgy van most, mint ezelőtt ;
Öreg bajtárs, hagyjuk ezt a dolgot.

A nevek is elváltoztak régen :
Sok nem jó most, a mi hajdan jó volt,
Hajdan magunk játszottunk a színben,
Mostan pedig nézzük az ajtóból ;
Az *insurgens* név is *rosz hírbe* jött.
Nem úgy veszik, mint ezelőtt.
Öreg bajtárs, hagyjuk ezt a dolgot !

Ki a vivát?

„*Kiviritott a tulipán!*“

Ezt éneklik már ezután.

Ha éneklik, meg is mondják :

Hadd tudja meg ország, világ,

Hogy ki a *vivát*?

A ki magát el nem hagyta,

Sem kis bajba' sem a nagyba',

A ki türt, sirt, remélt velünk,

Jóban, roszban édes felünk,

Az legyen *vivát*!

Ki lelkét nem tagadta meg,

Sem a sorsnak, sem embernek ;

A ki köpenyt nem forgatott,

Mindig nyílt arczot mutatott,

Az legyen *vivát*!

A ki helyén meg tud állni;
 Ki tud emelt fővel járni;
 Kinek nyaka még nem görbe,
 Nincsen szokva czifra örvbe;
 Az legyen *vívát!*

Kinél a tanács nem drága,
 S tenni is van bátorsága;
 Ki eszét kölcsön nem kérte,
 De szívét sem adta bérbe;
 Az legyen *vívát!*

Ki urához, — nemzetéhez
 Törhetlen szerelmet érez;
 Érte vagyont, fáradtságot,
 S ha kell, éltet is feláldoz;
 Az legyen *vívát!*

A kinek alkotó jobbjá
 Ujra építeni fogja
 Dicsőséges alkotmányunk,
 Koszorút mi annak hányunk.
 Az legyen *vívát!*

Prolog.

A budai magyar színház megnyitásakor.

Hazátlan bolygott szerteszét az árva
Dúsgazdag ősök koldus gyermeke.
Hazátlan, árva, koldus egy személyben.

Nagy ősapái fényes ajtaján
Nyelvét nem értő zsoldos állá őrt.
Ott benn szívéhez nem rokon lakott.

E hontalan árvája a hazának,
A *múzsza* volt, az ihletszülte *múzsza*.
A vándoruton tengő *színművészet*.

„Mit jársz, honnan jövel, hová sietsz ?
Mi dolgoz a világban, mit mivelsz ?
Mi utazásod célja, mért bolyongsz ?“

Felelt a bujdosó ; „égből jövök,
 Dicső napoknak fényét hirdetem.
 Tanítok sirni, ott, hol sirni jó.

Ébresztek alvót, szítok szent tüzet,
 Feltámasztok halottakat, reményt
 Gerjesztek régen elfásult szivekben.

Megüldözöm a bünt, kigúnyolom
 A dölyföt, bátran szembeszállok
 Uralkodó elöítéletekkel.

S a mit némán tanít az ég felettünk,
 Tanít minden fűszál a földön itt;
 Tanít a beszítt édes anyatétj.

Miről regélnek halkán, holt betük,
 A mit susognak szótlán szellemek ;
 Miről beszél minden szívdobbanás.

Azt, azt az égő, élő tudományt,
 Mindig érző, vérző honszerelmet,
 Én azt forró szavakban hirdetem.“

.

Óh szent Budánk, óh nagy királyainknak
Emlékitől napfényes ősi várunk :
Mely elmúlt századokra átvilágolsz.

Óh szent Budánk, egy hosszú szenvedésnek
Sötét emléke ! elvérzett hazának
Rabbá lett gyászos özvegyasszonya !

Ily gyermeket te nem fogadhatál be,
„Menj, vándorolj !“ mondák a bujdosónak.
Ment az, de szíve mindig visszavonzá.

Sok fájt ! ha mind el kéne mondani,
Örök lét lenne ; ám legégetőbben
Fájt, hogy *Budán nem szólhat a magyar !*

Egykor szavát, a mit Budán kimonda,
A három tengerpart viszhangozá.
És mind a három tenger őt uralta.

És most is van még *három tengerünk* :
A könny, a vér, s a csalfa délibáb.
És a magyar nem szólhatott Budáról !

— De szárad a könny, de hullámszik a vér,
S a délibáb nem csalfa vak remény :
Közel van a küzdőknek már a part.

Küzdőknek első réve, múzsa-lak
 Légy üdvözölt ; te első kő a műből,
 Mely három század óta romba fekszik.

Következzék utánad nemzetünknek
 Jobblétiből mind az, mi még csak álom ;
 De olyan álom, melyért meghalunk.

Te élő képe voltál nemzetünknek ;
Kívül romnak tekinthető falak,
De benn az élő szellem temploma.

Kit a közöny már eltörlésre ítelt ;
 A honfi buzgalomnak egy szavára,
 Az élet élő iskolája lól.

Hirdesd a szót, a mely életre hítt :
 Ez szült, ez volt anyád, ez életed.
 E szóhoz, gondolathoz hű maradj.

Nem tréfák pusztá játszi színhelye ; —
 Oltár e ház, hová áldozni jár
 Művész, és honfi-művészt pártoló.

Nevednek hogyha híven megfelelsz,
 A nép meglátja benned önmagát,
 S erényiben még jobban megszilárdul.

Te szólj az elmúlt fényes századokrul,
A tett beváltja egykor majd szavad,
S következnek még fényesb századok.

És újra nagy lesz egykor a magyar;
És újra fényes ősi Budavár;
— Hallgassa meg magyarok Istene! . . .

TARTALOM.

	Lap.
Ima 1861 kezdetén	1
Pro és conrta	3
A király jobb keze (legenda)	9
A monacói herczeg	13
A bécsi doctorum collegium consultatiója	15
Hondvédjelszók	19
Visszaemlékezés	21
A karácsonyfa	24
Magyar madarak Párisban	27
„Uram engedelmeskedem“ (ballada)	29
Iskolába jársz kis fiam	33
Dionysius Siculus	36
A 4-ik §	39
Egy bomlott falióráról	41
Adjon isten, fogadj isten	43
Börzefájdalmak	46
Szikár ur	50
Nagy a hideg	53
Szegény Abd-el-Kader	55
A hol a citromfa virít	57

	Lap.
Rosco	133
Természet história	135
Muzulmán fohász	136
Lassan járd, tovább érsz !	138
Jóslat	143
Számtani rejtvény	145
Az anya és gyermeke	149
A politikus csizmadia mint táblabíró	151
Ibis, redibis	155
A muszka csak muszka !	157
Bécsi pandurenwirtschaft	159
Schuselkához	162
Mi türes, tagadás	165
Instantia	168
A tékozló fiu és a kegyes apa	170
A chinai mandarinok	173
A két hizó	176
Bizonyos nagyhirű Hashoz	179
Pandurenwirtschaft és civilisatio	180
Török marsch	184
Magyar flegma	187
Május 1. 1861.	190
Ne csüggedj	193
Kutya baj már	195
A sziv politikája	198
A legionárius dala	200
Mit csinálnék én, ha király volnék ?	202
Ahoz a másik üstököshez odafenn	206
Epistola Tallérosy Zebulontól Mindenváró Adámhoz	208

	Lap.
Garibaldi gazdálkodik	60
Szekéren ment, gyalog jött (modern ballada) . . .	62
A Montemolinok	65
A tengeri kígyó	67
Bucsuszó	69
Igen sok magyarúr emlékkönyvébe	71
Az egész világ egy kadenciára megy	73
Mind hiába !	74
Közvélemény	76
Könnyü nekik	79
Utcza szegletén ül a csonka hős	82
Az 1848-ki kokárda	86
Biztosított határok	88
Neutralitás	90
A fertálybankó	92
Diogenes és a szobrok	95
Megintés	98
A király pohara	101
A bán futárja (horvát monda)	103
Egy szabad helveta emlékkönyvébe	109
Mese a cigányról	110
Az ökölharcz	112
Oh nem mindegy a halál	117
Széchenyi galambjai	119
Profétia	120
Nyolcz Széchenyi	122
Két kakas	123
Köszöntő versezet	126
Gänzlicher Ausverkauf	130

	Lap.
A lengyelek fehér asszonya	211
Lám megmondtam Angyal Bandi!	216
Nincsen tehát sehol boldog ország!	218
Apostolok oszlásának napján	220
A hőemlék	222
Széchenyi halálán	227
Széchenyi Requieme	229
Öseinkhez	233
Az angyal kétféle imádság közt	236
Viszhang	241
Ki a vivát?	243
Prolog a budai magyar színház megnyitásakor	245

Back cover blank

.11586.aa

